JAN 10 1955
JAN 17 1955

The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.

Published Twice Weekly by the Daugavas Vanags. Editor in Chief: Ingrida Viksna. Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone — EM 8-0792. Cable Address: Latamerika. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 102-15 85 Drive, Richmond Hill 18, N.Y., U.S.A. Tel.: Virgina 9-7778.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA

LATVIJA
AMERIKĀ

2./333. n-rs. SESTDIEN 1955. GADA 8. JANVĀRĪ 5. GADS

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — apgāds Daugavas Vanags. Galvenais redaktors — Ingrida Viksna. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. — EM 8-0792. Telegrammu adrese — Latamerika. ASV redakcija — A. Zvēriņš, 102-15 85 Drive, Richmond Hill 18, N.Y., U.S.A. Tel. — Virgina 9-7778. Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50; par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00. Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.40; tekstā $2.80 par 1 colas telpu 1 slejā

JAPĀNA TUVINĀSIES KOMŪNISTIEM

Pasaules politikas terminoloģijā radies ģimenes pieaugums. Pēdējā laikā tik populāram koeksistences vārdam tagad piebiedrojies kāds cits, „normālizēšana," kas no Eiropas jau paguvis pārsviesties uz Āziju. Eiropā par attieksmju normālizēšanu runā Dienvidslavija un Padomju Savienība. Āzijā tagad par to sākusi runāt Japāna un, proti, paredzot normālizēt attieksmes ar Pad. Savienību un komūnistu Ķīnu.

Tokio. — Jaunais Japānas ministru prezidents Hatoiama iepazīstināja pasauli ar japāņu politikas plāniem tuvākā nākotnē, uzsverot, ka Japāna centīsies panākt līdz šim ne pārāk draudzīgo attieksmju normālizēšanu ar Padomju Savienību un komūnistu Ķīnu. Ministru prezidents asi pretojās uzskatiem, ka tuvināšanās politika ar Padomju Savienību veicinātu komūnisma izplatīšanos un popularizēšanos Japānā. Ministru prezidents sacīja, ka Janpānas iekšējā aizsardzība ir pietiekami spēciga, lai iznīcinātu katru Japānas komūnistu partijas mēģinājumu taisīt revolūciju. Pašreiz gan par Japānas komūnistiem dzird ļoti maz. Lai arī komūnistu partija Japānā nav aizliegta, tomēr kopš Korejas kara sākuma visi ievērojamākie japāņu komūnisti ir atraduši par drošāku darboties pagrīdē.

Ministru prezidents Hatoiama ir cēlu ideju pilns. Pēc viņa domām Japānas attieksmju normālizēšana ar Padomju Savienību un komūnistu Ķīnu būtu veicama vairākās pakāpēs. Vispirms būtu jāpalielina tirdzniecība Japānas un komūnistu valstu starpā. Tad būtu jāatceļ līdzšinējie ceļošanas aizliegumi starp Japānu un komūnistu Ķīnu. Bez tam Japānas ministru prezidents domā, ka būtu jāaizmirst, ka pasaulē ir tādas mantas, ko sauc par stratēģiski svarīgām un kuŗas it kā nedrīkstētu komūnistiem pārdot. Tirdzniecība var uzplaukt tikai tad, ja tirgojas ar to, kas ir nepieciešams un nevis ar to, ko kādam labpatīkas atlaut. Tālāk Japānai un komūnistu valstīm būtu savstarpēji jāapmainās ar politiskām misijām; šī jautājuma pārrunāšanai tuvākā laikā kāds no Japānas valdības pārstāvjiem dosies uz komūnistu Ķīnu. Hatoiama ir pārliecināts, ka, panākot attieksmju normālizēšanu ar komūnistu Ķīnu un Padomju Savienību, būtu veicināts vispārējais pasaules miers.

SVARĪGS LĒMUMS

Kerstena komiteja ieteic pārtraukt sakarus ar Padomju Savienību

Vašingtonā. — ASV Kongresa komiteja, kas Č. Kerstena vadībā izmeklē komūnisma agresiju pasaulē, 3. janvārī publicējusi savu ziņojumu, kuŗā ieteic ASV valdībai un visām demokratiskām valstīm pārtraukt diplomātiskos un tirdznieciskos sakarus ar Padomju Savienību un tās satelītvalstīm.

Kerstena komiteja savā darbības laikā nopratinājusi ļoti daudz liecinieku, kas bēguši no komūnistu pārvaldītām zemēm.

Komiteja taisījusi lēmumu, kuŗā norādīts, ka vienīgā iespēja glābt pasauli ir — ieņemt stingras pozicijas pret Padomju Savienību.

Komiteja atzīst, ka, okupējot pierobežu kaimiņu valstis, Padomija apdraud pasaules mieru un Savienotās Valstis. Tāpēc ASV valdībai aktīvi jāatbalsta visi, kas cīnās pret komūnismu un cenšas panākt apspiesto tautu atbrīvošanu. Tirdzniecība ar Padomiju un tās satelītiem, kas izmanto vergu darbu, jāpārtrauc.

Duo-pianistes Ingrida un Karina Gūtbergas koncertēs Toronto sestdien, 8. janvārī, Ītona auditorijā, spēlējot arī jauno Jāņa Mediņa kompoziciju divām klavierēm, kas veltīta abām māsām.

AN ĢENERĀLSEKRETĀRS ĶĪNĀ

Vai Hammeršīldam izdosies atbrīvot 11 amerikāņu?

Pēc sarunām ar Anglijas ārlietu ministru Idenu Londonā Francijas ministru prezidentu Mendesu-Frānsu Parīzē un Indijas ministru prezidentu Neru Jaundelhi Apvienoto Nāciju ģenerālsekretārs Hammeršīlds, kopā ar sešiem citiem lidotāju atbrīvošanas misijas pārstāvjiem ieradies komūnistu Ķīnas galvaspilsētā.

Pekingā. — Ķīnas ziņu aģentūra visskopākos vārdos paskaidro, ka Pekingā ieradies Apvienoto Nāciju ģenerlsekretārs Hammeršīlds, lai mēģinātu atbrīvot spiegošanā apvainotos un notiesātos 11 amerikāņu lidotājus.

Hammeršīldu Pekingas lidostā sagaidīt bija ieradies komūnistu Ķīnas ārlietu ministra vēstnieks Čang Han Fu. Profesionālais ārzemju viesu sagaidītājsČu En Lajs šoreiz nebija atzinis par nepieciešamu personīgi ierasties. Bez komūnistu Ķīnas diplomātiskiem pārstāvjiem Hammeršīldu Pekingā sagaidīja arī Čechoslovakijas, Polijas, Indijas, Padomju Savienības un Zviedrijas sūtņi.

Par sarunām Hammeršīlda un komūnistu Ķīnas ministru prezidentaČu Enn Laja starpā ziņu vēl trūkst. Ir zināms tikai tik daudz, ka abi diplomāti sastapušies pusstundu ilgā apspriedē, kas tikpat labi būtu varējuši būt nekas cits kā vienīgi Hammeršīlda pieklājības vizīte pirms sarunu sākuma.

IRAKA PĀRTRAUKUSI DIPLOMĀTISKĀS ATTIEKSMES AR PSRS

No Bagdades oficiāli ziņo, ka Irakas valdība pārtraukusi diplomātiskās attieksmes ar Pad. Savienību. Padomijas pilnvarotajam lietvedim Jakušinam, šis valdības lēmums paziņots.

Attieksmju pārtraukšanas iemesli nav zināmi. Pag. gada novembrī Iraka atsauca no Maskavas savu diplomātisko misiju. Tas notika tai laikā, kad Irakas valdība sāka pastiprināt kampaņu pret komūnismu.

Diplomāta sieva sagādā nepatikšanas valdībai

Bonnā. — Rietumvācija dabūja stipri sarkt un lielā steigā atvainoties Anglijas valdībai, kad Londonā kāda vācu diplomāta kundze bija izteikusies, ka šeit (Anglijā), naidīgā ienaidnieka zemē, visiem vāciešiem vajagot turēties kopā. Klasiskā izteiciena autore ir 1931. gada Vācijas skaistumkaraliene, vēlākā kinoaktrise Dēzija Šlitere, kuŗas vīrs bija Rietumvācijas sūtniecības sekretārs Londonā. Šlitera kundze savu runu vēl nebija lāgā beigusi, kad jau kopā ar savu vīru atradās atceļā uz Rietumvāciju. Bonnas valdība ar netaktiskās diplomāta ģimenes atsaukšanu nebija kavējusies nevienu minūti. Cik zināms, tad Oskars Šlitērs jau iesniedzis Bonnas valdībai savu atkāpšanās paziņojumu. Vainīgā slimnīcā cīnās ar nervu sabrukumu...

Savienotās Valstis atlīdzinās ūdenražbumbas nodarītos zaudējumus

Tokio. — Sav. Valstu sūtnis Džons Allisons un Japānas ārlietu ministrs Šigemitsu parakstījuši vienošanos, ka Sav. Valstis atlīdzinās Japānai nodarītos zaudējumus pagājušā gada ūdenražbumbas izmēģināšanas laikā Klusajā okeanā. Sav. Valstis maksās Japānai 2 milj. dolaru lielu sāpju naudu, kā arī apsolīs, ka turpmāko ūdenražbumbu izmēģinājumu laikā izturēsies ar vislielāko uzmanību, lai pasargātu japāņu dzīvības un mantu.

Japānas diplomātiskie pārstāvji domā, ka amerikāņu solījums atlīdzināt zivju rūpniecībai radioaktivitātes laikā nodarītos zaudējumus palīdzēs atjaunot japāņu labvēlīgo noskaņojumu pret Savienotām Valstīm.

Dienvidslavija tirgosies ar Padomju Savienību

Dienvidslavija, kas Staļina pēdējos valdīšanas gados atradās visasākā naidā ar Padomju Savienību, tagad lielā steigā veicina attieksmju normālizēšanas un koeksistences politiku ar kaimiņu komūnistiem.

DV SPORTA KLUBA

eglītes vakars notiks sestdien, 8. janvārī, plkst. 18., DV namā, 123 Huron ielā.

SKAUTIEM UN GAIDĀM

eglīte 8. janvārī, plkst. 19. sv. Andreja baznīcas telpās.

REMONA SLEPKAVAS NAV VĒL ATRASTI

Panamas prezidenta noslepkavošanā vaino komūnistus

Panamā. — Pēc Panamas militārās policijas izmeklēšanā iegūtās informācijas noskaidrojies, ka valsts prezidenta Remona nošaušanā pagājušās svētdienas vakarā vainojami profesionāli slepkavas, kas ieradušies no ārzemēm, lai iespējams, ka komūnistu sūtīti. Lai gan policija jau apcietinājusi vairāk kā 30 personu, noziedzniekus vēl nav izdevies notvert.

Kopš atentāta brīža visa Panamas nacionālā gvarde atrodas nepārtrauktā trauksmes stāvoklī, jo valdība baidās, ka prezidenta nogalināšana varētu būs bijusi zīme iekšējam apvērsumam. Bet tā kā Panamas politiskās partijās valda pilnīgs klusums, tad par apvērsumu vēl ir pāragri runāt.

Sākumā policija domāja, ka prezidenta Remona slepkavība varētu būt izdarīta saziņā ar agrāko prezidentu Arnulfo Ariasu. Pēdējo nekavējoties apcietināja, tāpat kā divas sievietes, kas atentāta laikā, revolveriem rokas somiņās, atradās prezidenta tuvumā. Noskaidrojies, ka mīklainās sievietes vairs neesot agrākā prezidenta Ariasa politikas atbalstītājas, bet pievienojušās kādai citai, Panamā vēl maz pazīstamai partijai.

Ernesto de la Osa, Panamas pārstāvis pie Apvienotām Nācijām, Ņujorkā kādam amerikāņu radio reportierim izteicās, ka viņš gatavs likt savu galvu ķīlā, ka atentātu izdarījuši komūnisti. Visu savu mūžu Remons esot bijis pārliecināts komūnisma ienaidnieks, un viņa vārds atradies komūnistu likvidējamo saraksta pirmajās rindās.

ĪDENS SATIKSIES AR NĒRU

Londonā. — Pēc Bankokā, Taizemē, paredzētās astoņu nāciju Dienvidaustrumāzijas aizsardzības organizācijas konferences Anglijas ārlietu ministrs Īdens paredzējis doties uz Dardaneļiem, lai apspriestos ar Indijas ministru prezidentu Nēru. Cik zināms, tad Īdena brauciena iemesls ir piecu Kolombo valstu (Indijas, Pakistanas, Burmas, Indonēzijas un Ceilonas) proponētā Āzijas — Afrikas konference, kur piedalīties aicināta arī komūnistu Ķīna. Īdens mēģinās iestāstīt Indijas ministru prezidentam, lai viņš un pārējie gaidāmās konferences pārstāvji lētticīgi nepadodasČu En Laja solījumiem; lai brīvās Afrikas un Āzijas tautas nelaujas maldīgi pārliecināties, ka komūnistu Ķīnas valdība pārstāv mieru, brīvību un saimniecisku progresu Āzijā. Komūnistu Ķīnas interesēs ved tieši pretējā virzienā. Pēc sastapšanās ar Indijas ministru prezidentu Īdens paredzējis apmeklēt dažādas Āzijas galvaspilsētas. Pekinga, Jakarta, Indonēzijā un brīvās Indoķīnas valstis viņa plānos neietelp.

Krieviem ierobežota kustības brīvība Sav. Valstīs

Vašingtonā. — Sav. Valstu valdība ar lielu interesi gaida padomju reakciju sakarā ar ceļošanas ierobežojumu Padomju Savienības pilsoņiem Sav. Valstīs. Ārlietu ministrijas rīkojums nosaka, ka pašreiz Sav. Valstīs dzīvojošiem 415 Padomju Savienības pilsoņiem nav brīv apmeklēt vairāk kā vienu ceturto daļu no Sav. Valstu teritorijas. Vēl lielāki ceļošanas ierobežojumi ir 131 amerikāņiem, kas atrodas Padomju Savienībā. Ceļošanas aizliegums Sav. Valstīs nav attiecināms uz 23 Apvienoto Nāciju sekretariātā nodarbinātiem Padomju Savienības pilsoņiem un viņu 25 ģimenes locekļiem.

KAŖA FLOTE, RAĶETES UN FELDMARŠALS MONTGOMERIJS

Slavenais angļu feldmaršals Montgomerijs domā, ka tāda lieta kā kaŗa flote savu laiku jau ir pārdzīvojusi; flote ir novecojusi, nevajadzīga un nederīga. Raķetes, neklātienes veidā vadāmi sprāgstķermeņi un atomieroči kaŗa floti padarīs pilnīgi lieku.

Londonā. — Angļu admirālitātes pirmais lords Tomass pret „ekspertu uzbrukumiem" aizstāvēja flotes nozīmi modernā kaŗa vešanā. Runādams kādās vakariņās, Tomass paskaidroja, ka, lai cik moderni laiki arī būtu pienākuši, angļi vēl joprojām atrodas uz salas. „Kaŗa gadījumā," sacīja Tomass, angļi drīz vien nomirtu badā, ja viņi nespētu valdīt pār jūrām. Un kaŗa flote ir vienīgais līdz šim pārbaudītais veids, kā var valdīt pār jūrām. Žēl, ka kaŗa flotes kritizētāji, lai cik lieli eksperti viņi arī būtu, šādas elementāras lietas var pilnīgi aizmirst.

Pēdējā laikā feldmaršals Montgomerijs kritizē kaŗa flotes lietderību, kur vien viņš tiek pie runāšanas. Tā pagājušā gada novembrī, apmeklēdams Sav. Valstis, Montgomerijs pārmeta amerikāņiem uzsākto superbazes kuģu būvēšanu kā nelietderīgu naudas, laika un enerģijas izšķiešanu. Tomēr, par spīti Montgomerija pretestībai Sav. Valstu superbazes kuģu būvēšana turpinās.

PASAULES POLĪTISKO CĪŅU LAUKOS

VAŠINGTONĀ

Nelielais vairākums, ar kādu Francijas parlaments ratificēja Rietumvācijas apbruņošanas līgumu Parīzē, ir padarījis amerikāņus pavisam nopietnus. Sav. Valstīs ir spiestas secināt, ka izšķīrējā brīdī uz Franciju nevar pašauties. Nav skaidrs, vai Francija tādā brīdī turēsies pie Sav. Valstīm un Anglijas, pārsviedīsies pie Padomju Savienības vai arī vienkārši kļūs neitrāla un mēģinās noskatīties no malas. Sākoties karam, neviens nevar garantēt, vai Francija cīnīsies vai padosies. 1914. gadā Francija cīnījās, 1940. gadā Francija padevās; kas notiks nākamreiz?

Sabiedrotiem ir iemesls baidīties, ka palielināts Padomju Savienības spiediens pret Franciju izšķirīgā brīdī var paralizēt Francijas parlamentu. Brīdī, kad Francijas armija, bazes un apgādes līnijas būs visvairāk vajadzīgas, tās var vienkārši nedarboties. Visniecīgākais pagrieziens Francijas parlamentā ir pietiekams, lai valdība savu pārākumu zaudētu un amerikāņu armija Francijā paliktu uz sēkļa. **Īstais Padomju Savienības spiediens pret Franciju vēl nav sācies, bet tas var sākties kuŗu katru dienu. Sabiedrotie cerēja, ka Francija būs pietiekami nobriedusi, lai šāda spiediena priekšā spētu godam pastāvēt. Tagad, vērojot Francijas parlamenta balsošanas rezultātus, sabiedrotie par Franciju nebūt vairs nav pārliecināti.**

Pirms balsošanas sākuma ministru prezidents Mendess-Frānss brīdināja parlamenta deputātus, ka pēc četru gadu ilgas kavēšanās beidzot ir pienācis izšķirīgais brīdis. Ar atlikšanu un nogaidīšanu vairs atrunāties nevar. Ir pienācis laiks teikt: jā vai nē. Mendess-Frānss uzsvēra, ka tikai liels balsu vairākums parlamentā, ratificējot Rietumvācijas apbruņošanas līgumu, pārliecinās sabiedrotos, ka Francija savā nostājā ir vienota un ka uz viņu var pašauties. Mendess-Frānss cerēja, ka jā vārdu teiks vismaz 350 deputāti. Rezultāti, kā zināms, bija tālu no cerētā, pierādot, ka Francija vēl joprojām ir neglābjami sašķelusies.

PARĪZE

Vērojot noskaņojumu Francijas galvaspilsētā un mēģinot izdibināt, kādēļ parlaments balso tieši tā un ne citādi, kādēļ nevar Francijai uzticēties kā sabiedrotajam, skatītājs ir spiests taisīt vairākus secinājumus. Vispirms, jau kopš seniem laikiem ir pierādīts fakts, ka franču vienmēr ir bijis diezgan grūti valdīt pašiem pār sevi. Nemaz nerunājot par valdībām, arī konstitūcijas mainās bieži. Kopš 1789. gada revolūcijas Francija konstitūcija ir mainījusies 14 reizes. Pēdējā no tām tika pieņemta 1946. gadā un pašreiz atrodas zem smagas uguns. Moderno laiku konstitūcijas katrā ziņā ir pierādījušās daudz nestabilākas nekā vecās. Visilgākā no tām izturēja no 1875. līdz 1940. gadam, pieredzot 93 valdības nākam un ejam, caurmērā 1,4 valdības gadā. Jauno konstitūciju laikā valdību maiņu skaitlis ir krietni vien palielinājies, kopš 1950. gada sasniedzot 2,5 valdības gadā.

Kas tad īsti valda Francijā? Valsts prezidents ir tikai simbols, bez jebkādas varas. Ministru prezidents dzīvo tikai no parlamenta žēlastības, un parasti šī žēlastība pārāk ilgi neturpinās. Atliek parlaments. Bet arī tur ir daudz grūtāk pieņemt nekā paralizēt gribētos priekšlikumus, jo Francijas parlamenta deputāti pieder pie 13 dažādām politiskām partijām. No šīm partijām neapšaubāma disciplīna ir tikai vienai — komūnistiem. Uz to vienmēr var pašauties Maskava. Par pārējām 12 var tikai grozīt galvu un minēt. Iepriekš nekad nevar pateikt, kā deputāti balsos, ja viņiem vispār labpatiks savas balsis nodot. Vispārēju vēlēšanu laikā vēlētāji īstenībā izšķiras par atsevišķām partijām, nevis par atsevišķiem kandidātiem. To vēlāk nokārto partija pati. Tādā sistēmā veidodamās, Francijas balss ir neskaidra un nedroša.

BELGRADĒ

Belgradē sākušās lielākas komūnistu galotņu tīrīšanas, tā ka Sav. Valstis jau sāk šaubīties, cik īsti auglīgā zemē būs krituši amerikāņu ieroči, kvieši un dolari. Tīrīšanu priekšgalā atrodas Dienvidslavijas komūnistu partija, kas pagājušā gadā tika vaļā no Dienvidslavijas viceprezidenta un tagad mēģina gāzt vairākus prezidenta Tito tuvākos līdzstrādniekus. Iespējams, ka kritīs arī armijas štaba priekšnieks, kas ir paspējis sarīkot komūnistu partijai. Tīrāmo grēki ir visai dažādi. Komūnistu partija uztraucas, ka biedri negribot padoties partijas disciplīnai, bet tas ir tikai viens no iemesliem. Tīrāmiem pārmet arī pārlieku draudzēšanos ar Rietumiem, un nemaz nebūtu jābrīnās, ja tieši šī draudzēšanās būtu par iemeslu krišanai nežēlastībā. Atliek tikai jautāt: vai tad patiesi Tito būs Rietumus pamatīgi piekrāpis un tagad gatavojas atgriezties Maskavas skavās?

Tito nekad nav slēpis savu atbalstu miermīlīgai koeksistencei. Viņš ne tikai domā, ka tā ir vienīgā izeja pašreizējā krīzes laikā, bet viņš pat devās uz Āziju, lai savu mācību sludinātu arī Indijas ministru prezidentam Nēru. Šai virzienā Tito spēlē Padomju Savienības nevis Rietumu pusē. Bez tam vēl runā par Padomju Savienības un Dienvidslavijas attieksmju atjaunošanu, resp. normālizēšanu. Notiek draudzēšanās ar komūnistu Ķīnu, kamēr Rietumvācijas apbruņošana Belgradē tika sagaidīta ar ledaina ūdens šalti.

Vai tad patiesi Dienvidslavija būtu tik nepateicīga, ka kostu sava barotāja rokā? Vai tad Tito draudzība ar Rietumiem visu laiku būtu bijusi tikai izlikšanās? Pašreiz uz Dienvidslaviju plūst nepārtraukta amerikāņu ieroču straume. Lai palīdzētu dienvidslaviem pārciest pagājušās vasaras sausumā nodarītos zaudējumus, Sav. Valstis uz Dienvidslaviju sūta arī savus kviešus. Šai gadā vien Sav. Valstu saimnieciskā palīdzība Dienvidslavijai sasniegs 100 milj. dolaru! Sav. Valstu acīs Dienvidslavija tiek uzlūkota kā militārais sabiedrotais. Tito gan atturas iestāties Ziemeļatlantijas organizācijā, bet līdz šim visiem ļikās pats par sevi saprotams, ka kaŗa gadījumā Dienvidslavija piesliesies sabiedrotajiem pret Padomju Savienību.

GVATEMALAS PILSĒTĀ

Kopš komūnistu valdības padzīšanas pagājušā vasarā, pretkomūnistu valdība mēģina Gvatemalu nostādīt uz savām kājām. Bet tas nav tik vienkārši. Bez Sav. Valstu saimnieciskās palīdzības tas ir pilnīgi neiespējams . . . beidzot ilgi gaidītā palīdzība ir sākusi pienākt. Un nemaz ne par ātru, jo Gvatemalas saimniecība bija paguvusi no nākt tik neapskaužamā stāvoklī, ka prezidents Kastillo Armas dzīvoja vienā krītiku vētrā, kamēr komūnisti, jaunu izdevības brīdi gaidīdami, sāka kļūt arvien aktīvāki. Tā gan bija pavisam sīka formāta aktīvitāte, bet pietiekama, lai pierādītu, ka komūnisms Gvatemalā nebūt vēl nav iznīdēts, un ka tikai saimnieciskā labklājība un stabilitāte var pasargāt valsti no jauniem nemieriem.

Latvijas Amerikā papildeksemplārus sacensības dalībnieki var pieprasīt Latvijas Amerikā kantorī, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, ko nekavējoties nosūtīsim ar gaisa pastu.

Sekojiet jautrajai sacensībai

„Kas viņš ir un ko viņš dara?"

mūsu laikraksta 3. lappusē.

SACENSĪBA LATVIJAS AMERIKĀ LASĪTĀJIEM

Sākot ar šo Latvijas Amerikā numuru, sākam mūsu lasītājiem jautru sacensību

„Kas viņš ir un ko viņš dara?"

Pareizu atbilžu iesūtītāji saņems šādas godalgas:

1. **godalga — 50 dolaru naudā.**
2. **godalga — latviešu grāmatas 20 dol. vērtībā.**
3. **godalga (2) — LATVIJAS AMERIKĀ gada abonements.**
4. **godalga (3) — LATVIJAS AMERIKĀ pusgada abonements.**

Sacensības noteikumi:

1) Sacensībā „Kas viņš ir un ko viņš dara?" var piedalīties **Latvijas Amerikā** lasītāji visos kontinentos.
2) Sacensības dalībniekam jāizgriež attiecīgā **Latvijas Amerikā** numurā publicētais šarža un tas jāuzglabā.
3) Sacensībai beidzoties, laikrakstā **Latvija Amerikā** tiks publicēts attiecīgs kupons, kuŗam būs jāpievieno visi šarži ar prasītajām atbildēm.
4) Sacensībai beidzoties, redakcija izziņos termiņus, līdz kādam jāiesūta kupons ar atbildēm, vadoties ar aprēķinu, lai atbildes varētu iesūtīt arī ārpus Amerikas kontinenta dzīvojošie laikraksta lasītāji.
5) Vienādo pareizo atbilžu iesūtītāju vārdus izšķirs ar lozi.
6) Sacensībā nevar piedalīties Latvijas Amerikā redakcijas, kantora un spiestuves darbinieki.

POSIETIES PRESES BALLEI 21. JANVĀRĪ KOLUMBUS ZĀLĒ

PASTEIDZIETIES PIETEIKT GALDIŅUS — EM 8-0792

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRĪNBERGS

PĒDĒJĀ CERĪBA

K. KAMPE

Daudz netrūka, ka Vācija gandrīz bez sabiedrotiem divos pasaules karos būtu uzvarējusi visu pasauli. Vācu tautas spēju un kara ģēnija slava ir tik liela, ka viņas kalmiņi franči vēl šodien, un tikai tādēļ, ka austrmos stāv smagi bruņota, simtprocentīgi pret rietumiem vērsta Krievija, ar lielām bažām un nepatiku plekrīt, ka sadalītās Vācijas vienai daļai atļauj tikai mazu armiju bez moderniem ieročiem un bez vācu virspavēlniecības.

Šis mazās planētas divu, t. i. rietumu un austrumu, politisko pusložu eksistenci noteic tikai divi spēki: ASV un Krievija. Šie divi spēki ir tādā politiskas gravitācijas stāvoklī, ka ne viens, ne otrs pašreizējo stāvokli grozīt neuzņemas, kaut gan ASV gribētu redzēt demokratiju uz visas planētas, bet Krievija izplatīt komūnistisko diktatūru uz visas tās. Šo politisko gravitāciju simtprocentīgi par labu vienai vai otrai pusei var grozīt tikai Otrā pasaules karā neitrālizētā un pašreiz šķietami nenozīmīgā Vācija. Šķietami nenozīmīga tādēļ, ka cilvēki uz lietām mēdz skatīties tikai materiāli, aizmirstot tautas spējas, tautas garu un tautas ģēniju. Vienalga, kurā politiskā puslodē šīs vācu spēks ieslēdzas, otra ir zaudējusi savu gravitācijas līdzsvaru un let bojā. Vienkāršā valodā runājot, tās ir vecs stāsts par to, ka Vācijai kopā ar Krieviju vai ASV šai pasaulē nav pretinieka. Sai Ziemassvētku laikā un gadu maiņā gudrie politiskā astronomijā vēro Vācijas zvaigzni, kura virzās pleslēgtles Rietumu gravitācijai. Šis kustības sekas būs izšķirīgi nozīmīgas. Nav svarīgi, ka tas, ko mēs te saucam par Vāciju, pašreiz nav visa Vācija, bet tikai tās lielākā daļa — Rietumvācija, jo Austrumi savu pašreizējo Vācijas daļu nevar savā gravitācijā izšķirīgi nozīmīgi iekļaut tādēļ, ka garam ir vajadzīga kaut daļēja brīvība, bet Austrumos tās nav nemaz.

Ka ASV un Anglija piešķir izšķirīgu nozīmi Rietumvācijas apbruņošanai, mēs vērojām no tā sataukuma, kas šais valstīs bija tad, kad Francija kavēja Vācijas apbruņošanu. Tad tika pateikts, ka Vācija tiks apbruņota, kaut arī tādēļ Francija, kā sabiedrotā, būtu jāzaudē.

Dalless vada ASV ārpolitiku pēc bībeliskās morāles principiem, ko viņš jau piemēroja miera līgumā ar Japānu un tagad attieksmēs ar Vāciju, un tā, ar kristīgo garu stiprinot Rietumu vienību. Viņš uzsver, ka garīgajam ir lielāka loma kā materiālajam, un arī komūnisma izcelšanos saprot kā garīgu, ne materiālu kustību. Anglijai Vācijas apbruņošana ir nepieciešama, izejot no viņas pašas tradicionāli egoistiskās politikas: kad draudēja Vācija, tā sabiedrojās ar komūnistisko Krieviju, kad draud Krievija, sabiedrojas ar Vāciju.

Lai kādas mašīnas ir izgudrotas, bez strādniekiem vēl iztikt nevar, lai kādas bumbas ir izgudrotas, bez karavīriem karot tomēr vēl nevar, un vācu karavīri atsver krievu karavīrus, kaut arī pēdējo ir skaitliski vairāk.

Rietumvācijas ieklaušana Rietumu politiskā sfairā pārvērš ASV par dominentu pasaules politikā un komūnisma eksistenci padara atkarīgu no ASV žēlastības. Pēdējās arī uzsver, ka šī žēlastība būs, resp., ka Vācijas apbruņošana novērsīs Trešo pasaules karu, citiem vārdiem, Krievija nebūs spējīga šo karu sākt, bet ASV to nesāks. Tomēr, Krievijai tas nozīmē piespiedu atteikšanos no komūnisma varas tūlākas izplešanās, resp., atteikšanos no komūnisma paša galvenā mērķa — pasaules revolūcijas, saprotot revolūciju kā komūnisma izplatīšanu visā pasaulē, vienalga, kādiem līdzekļiem, ieskaitot iekarošanas karu. Tādēļ Rietumvācijas apbruņošana liks kā komūnistu partijai, tā Maļenkovam pieņemt vissvarīgāko lēmumu komūnisma vēsturē: atmest pasaules revolūcijas principu vai izšķirties par Trešo pasaules karu, kā pasaules revolūcijas ieroci — un pirms Vācijas faktiskas apbruņošanas. Runa ir ne tikai par komūnisma ciņas pamatprincipu, bet arī par Maļenkova personisko godkāri. Ja šo karu sāk un uzvar, tad Maļenkova vārds ir lielāks kā Ļeņina un Stalina vārdi. Var cerēt vismaz iekarot šo pasauli, izņemot Amerikas kontinentu. Arī tas būtu milzīgs sasniegums, kas Krieviju pasaules politikā nostāditu virskungu stāvoklī. Tad ASV, bez pasaules tirgiem un bez ietekmes pasaulē, saimnieciski būtu atkarīgas tikai pašas no sevis, un viņu dolaram vairs nebūtu nekādas prioritātes.

1955. gads nostāda Kremli izšķirēja lēmuma priekšā par pasaules revolūcijas būt vai nebūt. Var karu sākt un cerēt uzvarēt, bet tā ir pasaules revolūcijas pēdējā cerība.

JAUNA GAIDU UN SKAUTU VECĀKU PADOME

Gaidu un skautu vecāku padomes pilnsapulcē viens no galveniem darba punktiem bija vecāku padomes vēlēšanas. Laikam arī tas bija par iemeslu, kādēļ daudz vecāku nebija ieradušies, bet netrūka jau arī droširdīgo. Jaunā padomē ievēlēja par pr-di A. Broderi, padomē Kalniņu, Simanovsku, Amoliņu un Rasiņu.

Revizijas komisijā: Puķiti, Šēnbergu un Damani.

Jaunajā padomē redzam arī iepriekšējā gada darba darītājus.

Pārskatus par padarīto darbu snieda gaidu un skautu vienību priekšnieki un izteica pateicību vecāku padomei un tām sīltajām sirdīm un čaklajām rokām, kas sekmējušas gaidu un skautu darbu, sagādājot līdzekļus, lai arī iecerētie sapņi varētu kļūt par īstenību.

Vecāku padome kā pirmo savā jaunajā darba gadā rīkos gaidu un skautu vienību eglīti, kura būs 8. janvārī, plkst. 7.00 vakarā, sv. Andreja baznīcā. Visi mīļi aicināti.

Vad. M. Strīpnieks

LAUKSAIMNIEKU EGLĪTES VAKARS

Latviešu lauksaimnieku eglīte Kamillā notika sestdien, 1. janvārī. Sakarā ar loti sliktajiem laika apstākļiem rīkotājiem vakars neizdevās tā, kā bija domāts. Izpalika rīkotāju sagatavotā svētku programma; cela grūtības nespēja pārvaļēt arī Ziemassvētku vecītis. Tomēr ap 30 lauksaimnieku noklausījās mācītāja A. Lūša vadīto svētbrīdi. Pēc svētbrīža sekoja apdāvināšanās un kopmielasts

NACIONĀLO HIMNU LIKTEŅI

O CANADA — KANADIEŠU OTRA HIMNA

Grūti atrast cilvēku, ko attiecīga mūzika nemoskaņotu vignā vai otrā virzienā. Pulka orķestrim un tā bundziniekam karavīra mōrālē tikpat svarīga nozīme kā armijas virtuvei un tās pavāram. Spēciga, braša, ritmiska mūzika aizrauj un pacel, kamēr melodija nospiež, liek aizsapnoties un atņem pēdējo enerģijas pārpalikumu.

Melodija, kas neapšaubāmi iejūsmina un rada svētsvinīgu noskaņu, ir katras tautas nacionālā himna. To dzirdot vai dziedot, mēs atsedzam galvas un ceļamies kājās—un tas nav tikai ārējs žests, tā ir iekšēja prasība.

Varētu domāt, ka šai svētākajai starp laicīgajām dziesmām noteikti jābūt attiecīgās tautas piederīgā radītai un ka tā uz mūžīgiem laikiem ir un paliek tikai šīs tautas īpašums. Prakse tomēr rāda, ka tas tā vienmēr nav. Tā, piemēram, angļu himnu „God, save the Queen" šodien dzied vismaz kādas 20 dažādas nācijas. Brazilijas himna kļuvusi arī par Portugales himnu, Austrijas—par Vācijas. Marseljezu šodien dzied ne tikai franči. Angļu sociāldemokratu partija savai partijas himnai izvēlējusies pazīstamo vācu tautas Ziemassvētku dziesmas "O Tannenbaum" melodiju. Šādu piemēru vēl daudz. Arī mūsu kaimiņi igauņi dzied no somiem pataisītu himnu.

Britu „God, save the Queen", ko šodien dzied arī Kanadā kā tās oficiālo himnu, radusies samērā nesen. Tās autors Henrijs Karejs (Henry Carey) dzīvojis no 1690. līdz 1743. gadam. 1790. gadā šo himnu pārņem dāņi, bet 1793. gadā to adoptē arī vācieši, radot savu "Heil dir im Siegerkranz".

Samērā pagara un raiba vēsture ir Kanadā pazīstamajai, bet vēl oficiālas himnas tiesības neleguvušajai, svinīgajai "O Canada".

Tās teksta autors ir tiesnesis, sers Adolfs Houtšier. Dzimis Kvebekas provincē (St. Placide) 1839. gada 8. maijā, miris 1920. gada 27. jūnijā, viņš Kanadā nemirstību ieguvis, 1888. gadā sacerot patriotisku dziesmu franču valodā, kurai melodiju viņam dod tai laikā Kanadā un Ziemeļamerikas Sav. Valstīs pazīstamais pianists, mons. Calixa Lavallee, arī franču izcelsmes kanadietis. Jauno dziesmu pirmo reizi dzied svētā Baptista svētkos Kvebekā, un īsā laikā to pazīst visā franču Kanadā. Vēlāk gan izrādās, ka mūzika nav vis Lavallee oriģinālkompozīcija, bet tā ņemta no Mocarta Burvju flautas (Priesteru marša). Kad dziesma kļuvusi populāra franču Kanadā, to angliski tulko Roberts Weirs (1856.—1926.)—arī tiesnesis, tāpat kā autors.

Toronto ar to pirmo reizi iepazīstas lielās nacionālās izstādes laikā 1905. gadā, kad militārais orķestris, gaidot Jorkas hercoga un hercogienes ierašanos svētku laukumā, kavē laiku saplūdušajam ļaužu masām, stundu un divdesmit minūtes spēlējot dažādus militārus maršus, pa starpām apmēram divdesmit reizes atskaņojot arī "O Canada". Otrā dienā mūzikāliju veikalīem un laikrakstu redakcijām jāatbild neskaitāmi jautājumi, kur šī melodija radusies. Līdz ar to arī angliski runājošā Kanadas daļā dziesmas nākotne nodrošināta.

Bez Weira dziesmu angliski tulkojuši arī citi, un vēl līdz šai dienai kanadieši nav vienojušies, kurš tulkojums atzīstams par labāko un tamlīdz oficiālo. Tā, piemēram, vēl 1954. gadā, Anglijas karalienesmātes Elizabetes viesošanās laikā Ņujorkā kanadiešu klubā banketa dalībnieki (kanadieši!) dzied dziesmu dažādos tulkojumos. Pie tam —un šī ir notikuma pikantā puse—daudzi to neprot nemaz.

Oficiālas parlamenta sankcijas, ka dziesma uzskatāma par Kanadas himnu, cik zināms, nav. Vēl 1949. gadā jautājums Otavas parlamentā bija darba kārtībā, bet tika atlikts uz nenoteiktu laiku.

Paši kanadieši nav īsti apmierināti ne ar oriģinālu, ne tulkojumu. Valsts himnai dziesma īstenībā ir par garu—trīs pagari panti ar diezgan daudz atkārtojumiem. Tās pamatdoma: Mēs stāvam sardzē par tevi, mūsu senču zeme—Kanāda. Tu mums devusi visu, kas mums pieder, par visām lietām brīvību. 1946. gadā Vankuverā izsludina sacensību jaunas himnas radīšanai, kas, neskatoties uz $500.—lielo godalgu, nedod vēlamo panākumu.

Vienmēr, kad jāspēlē vai jādzied valsts himna, Kanadā lietā "God, save tše Queen", kam loti bieži seko "O Canada", vismaz pirmais pants. Īpatnēji, ka visām Anglijas bijušām vai esošajām dominijām, kolonijām, etc., gan ir katrai sava pašas vairāk vai mazāk pazīstama nacionālā himna, bet ka tās visas vieno Kareja melodija - Britu himna. Zīmīgi, ka tieši šī himna, kurā nacionālais elements atstāts vai pilnīgi novārtā, un kas mūzikālā ziņā gan, laikam, ir visnemelodiskākā pārējo nacionālo himnu vidū—kļuvusi vispopulārākā un izplatītākā.

Cits pēc cita latvieši kļūst par Kanadas pilntiesīgiem pavalstniekiem, un līdz ar to vairojas to skaits, kam "God, save the Queen" un "O Canada" būtu jādzied kā s a v a himna. Viens iemesls iekšējai neskaidrībai vairāk, jo nav domājams, ka jaunais Kanadas pilsonnis—latvietis "savu" jauno himnu varēs dziedāt tikpat aizrautīgi kā vecu lūgšanu "Dievs, svētī Latviju", vai arī — ka šo veco viņš vārēs kādreiz aizmirst.

Bet arī tas, kam kabatā gan vēl vecā Latvijas pase, bet kas šodien tomēr spiests dzīvot zem svešām debesīm, tikai pierādītu savu nepateicību un politisko nepilngadību, ja līdz ar pārējiem šīs zemes iedzīvotājiem nelūgtos, lai Dievs svētī un sargā zemi, kas tam devusi patvērumu briesmu un posta laikā. Vai nu Kanadas, vai Latvijas pavalstnieki—mēs esam un paliksim latvieši arī tad, ja solīsimies: Kanada, mēs stāvam sardzē par tevi—jo brīva rietumu pasaule ir pirmais noteikums brīvai Latvijai. A. V.

BĪBELE JAUNĀ LATVIEŠU TULKOJUMĀ

Ar sūtņa K. Zariņa gādību Britu un ārzemju bībeļu biedrība apņēmusies izdot pilnu bībeli jaunā latviešu tulkojumā. Jaunā derība ir iznākusi jaunā tulkojumā kopš 1937. g. vairākos izdevumos un ir dabūjama kopā ar psalmiem. Pārējiem Vecās derības rakstiem jauna tulkojuma nav, bet par to tagad būs gādāts.

Britu un ārzemju bībeļu biedrība piešķīrusi līdzekļus uz vienu gadu Vecās derības tulkošanai. Valūtas ierobežojumu dēļ izmaksas gan vēl kavējas, tomēr darbs ir jau sākts. Vecās derības speciālists prof. F. Treus ir jau pārtulkojis divas pirmās grāmatas.

Emendācijas darba kārtošanai sastādīta komiteja ar 3 baznīcu pārstāvjiem: priekšsēdis prāv. J. Kulītis (ev.-lut.), kasieris prof. Pēteris Starcs (pareizteic.) un sekretārs māc. A. Klaupiks (bapt.) Emendācijai pašai ir sava komiteja, kurā kā luterāņu pārstāvji ietilp: prof. K. Kundziņš (pr-dis), prof. L. Bērziņš, prāv. A. Mitulis un māc. E. Lange un baptistu pārstāvji — māc A. Šverns Filadelfijā un māc. R. Ekšteins Toronto.

Daļu Vecās derības ir tulkojis un to vēl turpina Dr. theol. A. Maču lāns Vācijā. Paredzēts tulkošanā piesaistīt vēl vienu teologu Amerikā.

Ir ierosināta arī Dziesmu grāmatas emendācija, atmetot daļu korāļu, kas dievkalpojumos netiek dziedāti, un uzņemot jaunus oriģinālus, kā arī vispārzināmu dziesmu atdzejojumus no kopbaznīcas.

JAUNGADA BALLĒ

Columbus Hallē mazgājamās telpās pazaudēts latviešu Saules gredzens. Zvanīt — pēc plkst. 6 vakarā. Tel. GL 6384, Toronto. Atlīdzība.

KANADĀ TORONTO

Sakarā sv. Jāņa draudzes bēru kases dalībnieču Amālijas Krieviņas nāvi Montreālā un Idas Dimitrijas nāvi Toronto Bēru kases valde lūdz visus kases dalībniekus steidzami iemaksāt $2.00 no personas un iemaksu sūtīt uz sekošu adresi: Mr. K. Stagavs, 54 Berwick Ave, Toronto, 7, Ont.

Jaungada dienā Toronto acis uz mūžu slēgusi 70 gadus vecā Ida Dimitrija. Nelaikā mirusi pēc ilgākas slimošanas un atstāj Kanadā 3 meitas un 2 dēlus. I. Dimitrija bija sv. Jāņa draudzes locekle.

Kanadas latviešu gaidu un skautu jenda 27. decembrī DV telpās bija rīkojušas kopēju eglītes vakaru, kurā piedalījās ap 25 vadītājas un vadītāji. no Toronto un Hamiltonas.

Svētbrīdi vadīja vad. J. Treimanis. Pēc svētbrīža visi pakavējās pie klātiem galdiem. Dzejoļus lasīja vadītāja A. Budrēvice, vadītāja M. Šuriņa lasīja izvilkumus no Virzas Straumēniem.

28. decembrī jau otro gadu pēc kārtas kopēju Ziemassvētku eglītes vakaru rīkoja Latviešu YMCA un jaunatnes pulciņš Lāpa. Sarīkojums notiks Centrālās YMCAs aktu zālē, kur bija pulcējušies pāri par 100 jauniešu. Svētbrīdi vadīja mācītājs A. Lūsis, kas ir viens no Latviešu YMCAs biedriem dibinātājiem. Rīkotāji bija rūpējušies arī par bagātu un labu programmu, kurā piedalījās Indra Gubiņa un V. Pukats - deklamācijām, baritons A. Vītols ar latviešu dziesmām, ar klavieru solo uzstājās Daina Grosķaufmane un Brigita Merca, bet Brigita Dobele ar Laimdotu Driķi spēlēja klavieru duetu. Pārsteigumu sagādāja Bramptonas viesi, Bramptonas meitenes Zigrida Opaļā, Ieva Grodne un Nellija Brice no jaunatnes pulciņa Liesma nodziedāja divas Ziemassvētku dziesmas. Pie klavierēm pavadīja brīvmāksliniece Marta Tūtere. Notika arī pašapdāvināšanās. Galdi bija dekorēti skujām un svecēm.

HAMILTONĀ

DV Hamiltonas nod. un HLB rīko Ingridas un Karīnas Gütbergu koncertu (2 klavierēm) piektdien, 7. janvārī, plkst. 8 vakarā, Hamiltonas konservātorijā, 126 James St. S. Programmā latviešu un čittautu komponistu darbi.

DV Hamiltonas nod. drāmatiskais ansamblis uzvedis sestdien, 15. janvārī, plkst. 7.00 vakarā Dalewood skolas zālē (autobuss West Hamilton) pirmo reizi Alberta Galiņa drāmu 3 cēlienos Drupas. Režisore Lidija Lapsa. Dekorātors — Kārlis Bērziņš.

Latviešu ceļojošā teātŗa no Sav. Valstīm viesizrāde ar V. Kārkliņa lugu Indīgā ēfeja paredzēta piektdien, 25. februārī, Dalewood skolā.

DV Hamiltonas nodaļas tradicionālais karnevāls notiks 26. februārī Armēņu kluba zālē, 69 Princess St.

DV Hamiltonas nod. un HLB rīko nākamajā pavasarī Hamiltonā Toronto DV dienu atskaņu koncertu. Piedalīsies vīru koris Viesturs un HLB kora vīru balsis. Uzaicināti arī Bramptonas un Toronto vīru kori. Diriģenti: komponisti J. Cīrulis, V. Linde un V. Rundāns.

Hamiltonas latviešu nama fonda jaunā pagaidu valde konstruējusies sekojoši: priekšsēdis A. Baškers, sekretārs H. Vilks, kasieris V. Ruduzitis, finanču plānotāji R. Kreišmanis un O. Zvirgzdgrauds. Fonda pagaidu valde izsūtījusi apm. 400 tautiešiem aptaujas lapas sakarā ar ierosinājumu iegādāties baznīcu Hamiltonas latviešu draudžu un organizāciju vajadzībām. Tautieši, kas vēl nebūtu tās izpildījuši un atsūtījuši atpakaļ, lūgti to izdarīt nekavējoties. Bez tam fonda pagaidu valde izgatavojusi un piesūtījusi uzaicinājumu lielākām organizācijām un draudzēm izšķirties par pievienošanos fonda darbā. Radīts jauns postenis — finanču sagādes plānotāji, kuru uzdevums sastādīt baznīcas iegādes finanču plānu.

Fondam ienākuši maksājumi no K. Bražus $8.00 un V. Kalnieša $9. Fonda kasē pašreiz ir $1.420.19.

Hamiltonas Latviešu biedrības koris komponista J. Cīruļa vadībā strādā nenogurstoši, lai varētu kuplināt Hamiltonas latviešu dievkalpojumus un citus sarīkojumus. Bez paredzētā gadskārtējā kora koncerta paredzama kora piedalīšanās vīru kora Viesturs gadskārtējā koncertā St. Katerinēs nākamā pavasarī. Saņemts arī ielūgums viesoties Londonā nākamā rudenī.

Jauni dziedātāji mīļi gaidīti visās balsīs. Kora nākamais mēģinājums notiks 16. janvārī, plkst. 7 vakarā, Lauksaimniecības biroja telpās, 16 Market St. J. G.

MUSKOKA, ONT.

Muskokas sanatorijā strādājošie latvieši Jaungadu sagaidīja šaurākos vai plašākos draugu pulciņos.

Viens no plašākajiem bija inž. Rolanda Kalniņa dzīvoklī. No savas farmas bija ieradies arī Rob. Plūme ar kundzi. Aktrise A. Mača un L. Krūmājs viesus jautrināja ar dažām deklamācijām un humorā tvertām sarunām. Viesu vidū bija vienmēr izpalīdzīgais Dr. A. Diksons ar kundzi, kas dūšīgi turējās līdzi, dziedot latviešu valodā. A. Diksons dziedāja arī kādu lietuviešu dziesmiņu. (Dr. A. Diksons ir lietuvietis), klātesošiem sagādājot sevišķu prieku. Pateicība čaklajām rokām par bagātīgo cienastu.

Niagārā eglītes vakarā E. Groskaufmanis rāda vasarā uzņemto Saulaiņes filmu. J. Ligera foto

Neveicas ar bēgļu iecelošanas programmu

1953. g. pieņemtais bēgļu iecelošanas akts paredz ielaist ASV 209 tūkst. bēgļu un citu iecelotāju. Šī programma ir spēkā trīs gadi, skaitot no 1953. gada augusta. Tomēr līdz šim ir izsniegtas tikai 15.000 vīzas. Programmas sekmīgai īstenošanai šķērslis ir stingrie drošības noteikumi, kā arī prasība, ka katrs iecelotājs jau iepriekš jānodrošina ar dzīvokli un darbu. Valsts sekretārs Dalless tagad iecēlis E. Korsi par savu palīgu bēgļu un immigrācijas lietās. Kā Dalless paskaidro, Korsi esot piemērotākā persona, lai palīdzētu atrisināt problēmas, ko uzstāda 1953. g. bēgļu iecelošanas akts.

Džons Džoness atkal slimnīcā

Sirmais Džonesa tēvs, „mežu dēls no Salas ezera krastiem," kas gandrīz visu savu mūžu pavadījis Kanadā, bet ir karsts patriots un allaž dedzīgi sekojis latviešu jauniecelotāju dzīvei Kanadā, gan skubinādams tos vienmēr palikt uzticīgiem Latvijai, gan ziedodams no savas nelielās rocības aprūpei, tagad gandrīz pavisam zaudējis redzi un loti saguris. Šais dienās viņš atkal dosies uz slimnīcu, lai lautos operēties, kas izšķirs, vai Džonesa tēvs redzi atgūs, vai arī — zaudēs to pavisam.

Nevarēdams pats vairs rakstīt, viņš ar DV Edmontonas nod. pr-ka Z. Čaka starpniecību sūta DV Toronto nodaļas biedriem un visiem tautiešiem šādu sveicienu:

„Džonesa tēvs un viņa dzīves biedre Olga sirsnīgi jums pateicas par mīlestības dāvanām, ko saņēmām no jums, savukārt apsoloties pildīt Jūsu vēlēšanos! Novēlam Jums saticību, draudzību un labas sekmes organizācijas darbā! Dievs svētī Latviju un visu latviešu tautu! Džons Džoness"

KAS NOTIEK KANADĀ?

Kanadas latviešu baptistu informācijas izdevums Idejas un Ideāli raksta, ka Padomju Savienībā sākoties jauni uzbrukumi reliģijai. Pēc nepilniem 40 gadiem sarkanai valdībai jākonstatē, ka reliģijas pozīcijas vēl ir stipras. Vaino skolotājus, ka bērnu audzināšana neesot drošās rokās, ‘o skolotāji piedalo ties reliģiskos sarīkojumos un ieteicot bērnus pat kristīt; kāds skolas pārzinis gājis pat tik tālu, ka licis bērniem Dievu lūgt. Šādas „aģērnības" esot jāizbeidz. Pravda stāsta par kādu zēnu, kas izdarījis pašnāvību, jo mājās viņā potējuši dievticību, bet skolā bezdievību. Tādas lietas Padomju Savienībā nedrīkstot notikt un rezultātā pretreliģijas kampaņa pastiprināta.

Sestdien, 1. janvārī, K. Duggan Queen St., W., Phoebe St. tuvumā, ap plkst. 11 vakarā kādai sievietei uzbrucis nepazīstams vīrietis, uzmetot tai kaklā cilpu, bet tuvojoties 3 garāmgājējiem, aizbēdzis. Policija domā, ka uzbrucējs bijis žņaudzējs, kas Toronto izdarījis jau vairākas slepkavības un uzbrukumus.

Šī gada pirmais satiksmes nelaimes gadījums, Toronto noticis 1. janvārī, kad Ivana Doroša vaditais auto, kurā bijuši viņa divi bērni un sieva Weston Rd. sadūrās ar trolejbusu. Arī Doroša sieva dabūjusi galu, bet vīrs ar bērniem ievainoti. Arī 6 trolejbusa pasažieriem bija jāgriežas pēc palīdzības slimnīcā.

Otrdien, 4. janvārī, Toronto radio raidītāju ziņoja, ka 10. janvārī lielais Toronto dienas laikraksts Globe and Mail tiks pārdots. Par laikraksta event. pārdošanu pirmās ziņas jau parādījušās pirms svētkiem, bet tās atsauca.

JAUNĀ GADĀ neaizmirstiet atjaunot LATVIJA AMERIKĀ abonementu, lai Jūs laikrakstu saņemtu bez kavēšanās! Redakcija un apgāds

PAPILDUS KURSI ANGĻU VALODĀ JAUNIEBRAUCĒJIEM

Pie Toronto universitātes 4. janvārī sākās angļu valodas papildkursi jauniebraucējiem, kam ir jau pietiekami pamati angļu valodā. Šie kursi aptvers 20 lekcijas, kurās kursantus iepazīstinās praksē ar izruna un akcentu pareizu lietošanu, idiomu nozīmi, sarunu un literārās valodas atšķiribām, skaņu elementiem angļu valodā, sintakses likumiem, utt. Lekcijas notiks otrdienās un ceturtdienās no 7.30—9.30, Ontario College of Education telpās, 371 Bloor St. W., Toronto. Maksā par 20 lekcijām ir 15 dol.

LASĪTĀJU VĒSTULES

AIDAS NIEDRAS ROMĀNA LIETĀ

Paskaidrojam atklātībai, ka Aidas Niedras romāna Maija Purene otrās daļas izdošanai vienīgās tiesības pieder firmai Daina Press Limited, Toronto, Kanadā. Grāmata arī jau iznākusi ar autores noteikto nosaukumu — Trīs Caunu sievietes. Tādēļ nelegāla ir apgāda Latvju Grāmata īpašnieka E. Dobeļa rīcība, reklāmējot savu šīs grāmatas izdevumu ar nosaukumu Maija Purene II daļa ko varam pierādīt ar rakstveida līgumu, kāds Daina Press Ltd. apgādam ir ar autori Aidu Niedru.

E. Dobelis savos sludinājumos aizrāda, ka „katrs cits izdevums ir rupja patvaŗība." Ar to min. apgāds tikai pastiprina savu vainu, un sabiedrības spriedums, cerams, vilks šādai pirāterijai mūsu grāmatniecībā robežas. Jautājumu apspriest esam lūguši arī Latv. preses biedrību.

Daina Press Ltd. uzdevumā V. Ziedīņš, pr-dis, V. Upeslācis, sekretārs.

PAR NODEVĀM, ZIEDOJUMIEM, PABALSTIEM

Mūsu sabiedriskā dzīvē ir iegājies savāds tikums, proti, visāda veida maksājumos parasti tiek akceptēts vismaz $1.00. Sabiedriskās organizācijas neievēro apstākļus, kādos šis dolars jāiegūst.

Ja atskaita nodokļus u. c., tad var pieņemt, ka lielākā daļa šo $1 nopelna smagā darbā, apm. vienā stundā. Izteicienam — darbs dara dzīvi saldu — nav visnotaļ vienmēr taisnība. Trimdā nekādas lielās izvēles darba ziņā nav. Nav izvēles arī atpūtā, to daudzkārt traucē paši darba cilvēki, ejot un nākot no dažādām maiņām.To traucē bērnu klaigas, arī citas lietas. Tā bieži cilvēks spiests strādāt neatpūties, un līdzīgi pēdējam slaistam, pārāk bieži met acis uz pulksteni. Tātad šis dolars nenāk viegli. Vēl grūtāk bezdarbniekam, slimam.

Uzkrītoši ir tas, kā katra organizācija pārāk pūlas apgrozīt naudu, reizēm uzņemoties tādas funkcijas, kas neatbilst organizācijas būtībai. Piemērs ir arī LNAK vēlēšanas.

Ir jau arī citāda veida naudas zīmes nekā viens dolars. Pilnīgi pieticīs būtu ar 25 centiem — izdevumi būtu segti:

Te varētu viegli izdarīt, ja es balsojot konvertā varētu ielikt marku par 25 centiem, LNAK vai DV vai kādas citas latviešu organizācijas izlaistas emisijas markas veidā. Šīs markas varētu pasūtināt pret samaksu pa pastu. Katrā vajadzīgā gadījumā, vai nu balsojot, vai ziedojot, tās ieliktu pēc vajadzības aploksnē. Šādu marku iespiešana maksātu loti maz, un norēķināšanās organizāciju starpā būtu pavisam vienkārša.

T. B., Toronto

Sarīkojumu kalendārs Toronto

8. janvārī Ītona auditorijā māsu Gütbergu koncerts.

14. janvārī Mednieku un makšķernieku kluba Zaķu balle, 62 Claremont St.

16. janvārī sv. Andreja b-cas zālē komponista T. Keniņa klavieru studijas 5. audzēkņu vakars.

21. janvārī, pl. 8 vakarā Kolumbus zālē Preses balle.

30. janvārī TLN Teātris uzvedīs 3 vienčēlienu lugas par labu TLT augstskolai.

19 februārī Amerikas latviešu teātŗa ceļojošā ansambļa viesizrāde V. Kārkliņa Indīgā efeja, Central Highschool of Commerce zālē.

25. februārī Latviešu un igauņu YMCAs sportistu balle, Columbus zālē.

Redakcija patur tiesības iesūtītos manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

DAUGAVAS VANAGI

DV TORONTO NOD. BIEDRIEM

Atgādinām, ka DV Toronto nodaļas biedru pilnsapulce notiks svētdien, 16. janvārī, 1955. gadā, DV namā, 123 Huron St., plkst. 1.30. Ja minētā laikā nebūs ieradies statūtos paredzētais biedru skaits, tad pilnsapulce notiks turpat pus stundu vēlāk un būs pilntiesīga pie katra ieradušos biedru skaita.

Darba kārtība nodaļas biedriem izsludināta jau apkārtrakstā.

ZIEDOJUMI

DV Toronto nodaļa saņēmusi šādus ziedojumus:

Kara invalidiem:

A. Rozīte $1.00; Z. Jurševskis $5.

Stundas algas ziedojuši:

J. Klekeris $16.00; A. un L. Sukse $4.00; Al. Sukse $2.00; A. un B Sproģis $4.00; A. Kvēps $15.00.

Trūkumcietējiem:

I Ozoliņš $1.00.

Ziedotājiem un ziedojumu vācējiem latvisks paldies.

DV Toronto nodaļa

ZIEDOJUMI

Toronto latviešu katoļu Ziemassvētku ziedojumu vākšanas akcijā savācā $94.50, kas nosūtīti uz Vāciju latviešu trūkumcietējiem.

Ziedotāji: A. Bernane $10..00; J. Pundurs, A. Puntulis, J. Stijurišķis $5.00 katrs. A. Bogdans, A. Budže, J. Budže, V. Miklaševics $3.00 katrs. P. Erts, A. Garais, A. Ģertmanis, M. Jonāne, P. Kalve, J. Lachs, L. Medreveckis, A. Mileiko, J. Paeglis, E. Puisāne, D. Senkans, A. Smans, A. Timšans, A. Urbane, S. Vasarājs, P. Zeltiņš, P. Zirnītis $2.00 katrs.

J. Bernans, V. Bernane, P. Broks, M. Dimitrijeva, V. Gaidulis, V. Juškevičs, A. Kivlenieks, H. Locāne, J. Pērkone, J. Pipcāne, J. Plaķājs, J. Rubulis, J. Rudans, L. Ruskulis, Dz. Salma, K. Spundzans, A. Strods, K.. Sunaukstelis, L. Šlubers, F. Taurens, L. Tichovskis, J. Trops, J. Zeltiņš $1.00 katrs.

St. Mikaskins $0.50.

Sirsnīgs paldies ziedotājiem un ziedojumu vācējiem.

ČERČILS UN STALINS POTSDAMAS ‚MAZAJĀ KREMLĪ'

Ja amerikāņi būtu klausījuši Čerčilam, komūnisti šodien nebūtu Leipcigā

Ir 1945. g. 18. jūlijā vēls novakars (plkst. rāda 8.30), kad britu premjērs Vinstons Čerčils dodas vakariņot ar sarkano diktātoru Potsdamas Bābelsbergas „Mazajā Kremlī", Staļinam ierādītajā vasarnīcā. Bez ablem lielajiem dūžiem mielastā piedalās vienīgi britu tulks Birze (kāds latvisksuzvārds!) un viņa krievu amata brālis Pavlovs. Vakariņas ilgst 6 stundas, un, kad Vinstons atvadās no tēvoča Džo, stundenis liecina, ka ir jau pustrešā rīta stunda

Vakariņas noritēja draudzīgā atmosfairā. Čerčils zināja to, ko Staļins vēl nezināja: amerikāņiem ir atombumbas noslēpums rokā. Bet abi viņi nezināja, vai Vinstons noturēsies britu valdības galvas sēdeklī. Vēlēšanas gan bija jau noslēgušās, bet urnas vēl nebija pārvestas no dominijām un okupētiem apgabaliem uz britu salām, un likteņīgā balsu skaitīšana notiks tikai 26. jūlijā. Čerčilu tā māc šaubas par viņa partijas likteni vēlēšanās, ka to mana pat Staļins, kas viņu tēviški mierina: „Mīļo premjēr, jūs esat veltīgi norūpējušies. Pēc manas informācijas jūs Apakšnamā iegūsit vismaz 80 balsu vairākumu. Augstākais, ko strādnieku partija iegūs, būs 220—230 mandātu. Armija aizvien stāv par stipru valdību, tā šoreiz noteikti būs nobalsojusi par konservātīvajiem." Čerčils tomēr nesaka nekā, viņam vēl spilgtā atmiņā britu vienības parāde Berlīnes Tīrgartenā, kur karaviri bija uzgavilējuši Etlijam, ne viņam. Opozicijas līderi Etliju „Vecais" bija paņēmis līdzi uz Potsdamu, lai tas būtu jau lietas kursā, ja britu vēlētāji būs izteikuši savu gribu pēc citas valdības.

Staļins ir visai valsirdīgs un neslēpj Čerčilam savu nepatiku, ka Potsdamā nav ieradies britu karalis Džordžs 6. personiski. Čerčils neveikli aizbildinās, ka Viņa Majestātes klātiene nozīmētu neiespējamus pasākumus viņa drošības garantijai. Staļins kutelīgo jautājumu tad izbeidz, noglaudot Vinstonu pa spalvai: „Nevienai zemei monarchistiskā iekārta nav tik nepieciešama kā Lielbritanijai. Vienīgi karaļa kronis ir tā vienotāja saite, kas satur impēriju kopā. Neviens, kas Lielbritanijai labu vēlē, nekad nemēģinās nolikvidēt britu karaļnamu!" apgalvo sarkanais diktātors, iedomādamies, cik veiksmīgi viņš jau ticis galā ar daudziem citiem Eiropas karaļnamiem.

Vinstons Staļina komplimentam atbild ar līdzīgu: pacelot glāzi, viņš novēl, lai Krievija jo ātri klūtu arī jūras lielvalsts! Viņš cerot, ka padomju kuģi drīz braukšot pa visas pasaules jūrām! Šodien viņš labāki būtu mēli nokodis, nekā šādu vēlējumu izteicis, jo šobrīd padomju flote jau izspiedusi Lielbritaniju no 2. vietas pasaulē.

VINSTONS RAUC DEGUNU...

Pamazām sarunas pāriet uz noteiktiem politiskiem jautājumiem. „Krievu politika iziet uz to," britu viesim apgalvo Kremļa varenais, „lai sarkanarmijas atbrīvotājās zemēs nodibinātos stipras un patstāvīgas valdības. Mēs esam noteikti pret šo zemju sovjetizēšanu! Visur jārīko brīvas vēlēšanas! Vienīgi fašistiskās partijas nedrīkst piedalīties vēlēšanās!"

Vinstons drusku sarauc degunu, kad Staļins piemin Dienvidslaviju. Jaltā „Trīs varenie" bija vienojušies, ka šajā zemē padomju un rietumu ietekme būs fifti-fifti, tagad viņam liekoties, ka Dienvidslavijā krieviem teikšana 99 proc., bet sabiedrotiem tikai viens. Staļins gardi pasmejas un piebilst: tā taču esot pilnīga aplamība! Kā gan lietas varot tā pārspīlēt!

Čerčils tomēr neuzdod un, pievērsies kartei, saka: „Palūkojieties, ģenerālisim, uz šo karti: es novilkšu svītru no Nordkapa līdz Albānijai. Visu, kas no tās pa labi, jūs jau esat aprijuši!"

Bet pa labi no svītras atradās Somija, Igaunija, Latvija, Lietuva, Polija, Ungārija, Rumānija, Dienvidslavija, zemes, kas klausa Staļina pavēlēm. „Tā vien liekas," turpina Čerčils, „ka Krievija neapturami tiecas uz rietumiem!"

„Jūs esat pavisam pārpratuši manu politiku," melo Staļins, „man nebūt nav tādu nodomu, kādus man piedēvē. Tieši jums būtu jāzina, ka es tekoši atvelku savu karaspēku no rietumiem. Nākošajos 4 mēnešos es demobilizēšu 2 miljonus karavīru. Ja vien mūsu dzelzsceļi to spētu, es sūtītu vēl vairāk mājup. Neaizmirstiet, ka Krievija šim karam taču ziedojusi 5 miljoni vīru!" un Staļins sāk atkal vecu veco dziesmu par padomju upuriem, kas nobremzē katru viņa rīcības kritiku.

„Es ceru," saka Čerčils, „ka mēs vēl šajā konferencē vienosimies par visu Eiropas valstu jaunajām robežām. Es iestāšos par Krievijas pielaišanu visās pasaules jūrās. Mūsu 3 lielvalstis pārstāv visstiprākās varas pasaulē. Nekad vēsturē vēl nav bijis tāds spēku sakopojums. Tikai no mums pašiem atkrājas nodrošināt pasaules mieru ilgam laikam!"

(Nobeigums 8. lpp.)

TRIMDAS

SAULAINĀS UN ĒNAS PUSES

CIK LIDZIGAS SĪS GLEZNAS

Jeņķu laikraksti brīnās, ka Oslinā, Teksasā, policija vēlti meklē lieciniekus kādam krogus kautiņam, kurā nogalināts pilsonis Gābriēls. Kaut gan krogū tanī laikā bijuši vismaz 50 viesu, neviens no viņiem par notikumu „nekā nezinājis," un ikviens nopratinātais noliecinājis, ka kautiņa brīdī esot bijis tualetes istabā.

Kas gan tur ko brīnīties: 1940. g. 17. jūnijā komūnistu tanki iebruka mūsu dzimtenē un atklāti nožmiedza neatkarīgo Latvijas valsti. Šī politiskā slepkavība notika tautu neatkarības un pašnoteikšanās tiesību cildinātāju valstu Anglijas, Francijas, ASV, Zviedrijas u. d. c. klātienē. Tā kā vainīgo Padomiju neviens vēl nesauc pie atbildības, tas tā vien liekas, ka arī tās noziegumiem grūti atrast lieciniekus.

Starptautiskie lieciniekī notikuma brīdī būs bijuši kādā politiskā lustūzi, vai melnā biržā slēguši šeftes ar Kremļa aģentiem...

*

Nauda tomēr ir un paliek visa launuma sakne. Laikraksti vēsti, ka Omahā ārsti, pēc ilgas novērošanas, atklājuši ka Šranka kundzei viņas alerģijas iemesls ir — ASV papīra nauda.

Mēs, letiņi, bez visu dziednieku pētījumiem zinām, ka daudzām mūsu trimdas slimībām pamatā ir tā pati ASV papīra nauda, pēc kuras tik gaužī niez delnas.

Gan Andrejs Eglītis izmisis sauc: cīnīsimies siksti par katru pēdu latviešu garīgās zemes, lai latviešu dvēselēm būtu apmešanās vietas tāpat, kā leģionāri reiz cīnījās par katru pēdu Latvijas zemes.

Diagonze: pārāk daudzi jau pārdevuši savas latviešu dvēseles varenajam dālderim un — Eglīša vārdus atkārtojot — jau tagad nacionālo līku ir pilnas trimdas ceļmalas...

*

Īstlansingā, Mičigēnā, Valsts kolledžas galvenais ārsts Dr. Loheds noturējis pie sevis mājās neatlautas studentu sapulces, kurās sludinājis, ka 21. decembri pasaule iesbojā. Pats doktors atteicies no labi atalgotās vietas un izpārdevis savu mantu, lai dotos kalnos.

Tik nenobīstieties — 21. decembris jau pāri, un mēs vēl joprojām dzīvojam. Gaisā paraušana atlikta.

Bet vai mēs savu šīs dienas esību maz varam saukt par pilnvērtīgu dzīvi? Daudziem, kopš viņi zaudējuši tīzimto zemi zem kājām, eksistēšana ir vairs tikai vegetēšana un apatiska dzīvības vilkšana.

Galvu augšā: neba visām dienām jau vakars pienācis. Gaisā paraušana var notikt arī ar nosebošanos. Ja ne citādi, tad Kremlis par to gādās. Pagaidām tas mīkstčaulīem un glēvuliem pasaules telpā vēl atļāvis eksistēt. Ko-eksistēt!

PAR POLITIKU UN PELĒKIEM ZIRŅIEM

Ja uzdosiet mazam Jānītim mīklu: „Kas tas ir — ja pieliek klāt — paliek mazāks, ja noņem nost — kļūst lielāks," viņš bez gara domāšanas atteiks, „To jau katrs mulkis zina, tā ir bedre."

Es šai niklai esmu izgudrojis citu, modernāku atrisinājumu; tās ir komūnisma briesmas, jo, lūk, ASV aizsardzības ministrs Vilsons nule paziņojis, ka „miera izredzes", stipri samazinās nevien šī gada iesaukšanas bruņotos spēkos, bet ari visā aizsardzības kadru, lai 1956. g. ASV būtu vismaz 403,000 karaviru mazāk, nekā tagad. Ja Amerikas bruņotiem spēkiem noņem karavirus, briesmas no komūnistiem kļūst lielākas, ja durkļotājs vīrus pieliek klāt — izredzes uz mūžīgo trimdu samazinās.

Jeņķiem samazinot savu militāro stiprumu, brīvās pasaules kaps kļūst lielāks, bet Kremļa koeksistences politika var par to tikai priecāties. Neba visi zina šī tagad populārā svešvārda patieso nozīmi: jūs eksistējat vienīgi tik ilgi, kamēr jums ir spēks pretsitienam, bet ja esat vājš un nesagatavots, jūs pazudina.

*

Kurš skrien ar baru, tam ne tikai jārej tam līdzi, bet arī padevīgi jāluncina aste.

Neba mums luncinātāju maz...

*

Tikai vienas mantas mums te trimdā trūkst: pelēko zirņu. Kanadas latviešu delikatesu veikalos pat putna piena papilnam, tikai latvisko pelēko zirņu nav. Par to gauži skumst tautieši, kuŗi bija iecerējuši Vecgada vakaram pelēko zirņu blodu. Izlepuši kārumnieki...

Kursiķis

TRIMDINIEKA PĀRDOMĀM

VĒSTULES UN IDEJU TRŪKUMS

Vai taisnība, ka vēstuļu rakstīšana ir mirstoša māksla, ko prot vēl tikai mīlētāji, veikalnieki un dzīves savādnieki?

Kā trimdinieki mēs esam kļuvuši nīdēji vai pārcietušies dzīves baudītāji. Un tad vēstule šķiet lieka. Un tomēr daudzi

OSKARS PERRO REAL ESTATE BROKER

AKTĪVĀKAIS LATVIEŠU NEKUSTAMU IPAŠUMU BIROJS KANADĀ

Bezmaksas aizdevumu sagāde un padomi māju pirkšanas un pārdošanas jautājumos katrā laikā

1597 BLOOR ST. W. (pie Indian Rd.) **LL 5555**

Delikatesu veikals — restorāns ar 22 sēdvietām, gluži jauna moderna iekārta ar visiem trauķiem un piederumiem Bathurst — St. Clair apm. 30 mašīnu novietošanas iespējas. Iemaksa tikai $2.000

Danforth — Pape rajonā divu stāvu dubultķieģeļu, 5 lielu nevainojamu istabu māja. Moderna liela virtuve. Garāža. Atklāta obligācija. Iemaksa apmēram $1.300, pilna cena $10.000

College — University lielā 11 istabu dubultķieģeļu māja, 2 garāžas, jauna ūdens-ellas apkure, 2 virtuves (1 moderna). Tiešām gadījums ar $2.000 iemaksu. Nevilcinieties! Zvaniet tūlīt!

SVEŠO ĪPAŠVĀRDU RAKSTĪBAS LIETĀ

Lai prof. P. Ķiķauka man piedod, ka nebūdams filologs uzņemos pārdrošību apstrīdēt dažus profesora ieskatus, kas izteikti viņa rakstā „Svešo īpašvārdu rakstība" (sk. LA pag. g. 92., 93. 94. un 96 nros), bet es domāju, ka nav liegts izteikt savas domas arī citu profesiju pārstāvjiem, kuŗiem savā darbā jāsaduŗas ar latviešu valodas problēmām.

Savā rakstā aizstāvēdams svešo īpašvārdu fonētisko rakstību, prof. Ķiķauka nav pieskāries kardinālajam jautājumam, kur lai mēs noskaidrojam visas pasaules valodu izrunas likumus. Nepietiek ar to, ka mēs zinām angļu, franču un vācu valodu izrunu. Mums jābūt konsekventiem un tādēļ būtu jāraksta fonētiski arī visu citu valodu īpašvārdi. Piem., es būtu loti pateicīgs tam, kas man paskaidrotu, kā izrunā un kā latviešu valodā jāraksta Albānijas ministru prezidenta uzvārds, kuŗu albāniski raksta Hoxha. Pieņemsim, ka man varbūt arī izdosies noskaidrot albāņu valodas izrunas likumus, bet mani pārņem izmisums domājot par to, kā lai noskaidro visu citu valodu izrunas, ieskaitot arī tās daudzās valodas Āzijā un Afrikā, kas nelieto latiņu burtus. Es neredzu nekādas izejas no šiem izrunu džungļiem, kā vienīgi atmetot katras cerības uzrakstīt kādu svešas valodas vārdu fonētiski, bet rakstīt arī latviešu valodā tā, kā tas rakstīts oriģinālvalodā un, ja šai valodā nelieto latiņu burtus, tad tā, attiecīgā tauta transkribē savus īpašvārdus latiņu burtiem.

Piemēra dēļ palūkosimies, ar kādām grūtībām nāktos sastapties, lai noskaidrotu ķiniešu valodas izrunu. Kā zināms, ķiniešu valodas rakstu zimes ir simboli, kas nedod nekādu norādījumu par vārda izrunu. Šīs rakstu zīmes katrs izrunā savādāki, skatoties pēc tā, vai lasītājs runā augstākās šķiras ķiniešu (mandarīnu) valodu, Ziemeļķīnas tautas valodu vai Dienvidķīnas tautas valodu. Tā rodas dažādās izrunas: Čiang-Kai-Šek un Čan-Kai-Ši, vai arī Pekin, Peiping un Beipin. Kuŗu izrunu tad mēs lai izvēlamies savai rakstībai latviešu valodā? Tās ir problēmas, kādas mums uzdod viena valoda, bet kā mēs lai tiekam galā ar daudzajām citām āziātu un nēģeŗu valodām.

Bet tas vēl nav viss. Prof. Ķiķauka prasa, lai arī mirušo valodu īpašvārdus mēs rakstītu fonētiski. Tas nozīmē, ka mums jāzina arī seno ēģiptiešu un babiloniešu valodu izruna un Cheopsa piramīdas vietā turpmāk jāraksta Kufu piramida. Vai tas nepadarīs latviešu valodu par tik sarežģītu izteikšmes sistēmu, kuŗu vienkāršais mirstīgais vairs nespētu pārvaldīt?

Atstāsim pie malas Āzijas un Afrikas džungļus un palūkosimies, kā mums ir ar mūsu tuvāko kaimiņtautu valodām. Nav daudz tādu latviešu, kas pratīs pareizi izrunāt igauņu, lietuviešu un poļu kādēļ bieži vien nākas redzēt šos vārdus nepareizi uzrakstītus. Piemēram, mēs rakstām Turku (Samijas ostas pilsēta), bet retais latvietis zinās, ka somi paši to izrunā Turgu.

Maz te varētu līdzēt svešo īpašvārdu rakstības vārdnīca, ja tur būs sakopoti tikai svarīgākie un biežāk sastopamie īpašvārdi. Kā lai tiek galā ar pārējiem vārdiem, kuŗu būs daudz vairāk? Koloniālisma laikmetam brīvajā pasaulē izbeidzoties, agrāk nepazīstamas tautas piesaka savu līdzdalību pasaules politiskajā, saimnieciskajā un kultūras dzīvē un sakarā ar to katru dienu mums nākas sastapties ar jauniem īpašvārdiem, kuŗu izrunu mēs nezinām.

Prof. Ķiķauka pats atzīst, ka nav tādas tautas pasaulē, kas pareizi izrunā otras tautas vārdus. Kāpēc tad no latviešiem jāprasa tas, ko neviena cita tauta nespēj? Tādēļ mana pamatteze ir, ka galvenā vērība jāpiešķir tam, lai svešais vārds būtu pareizi uzrakstīts, bet ne lai to pareizi izrunātu, kas ir tikpat kā neiespējami. Prof. Ķiķauka atzīst, ka ir personu vārdi, par kuŗiem paši angļi un amerikāņi nezina, kā tie izrunājami. Bet mums tas jāzina, ja gribam rakstīt fonētiski!

Prof. Ķiķauka raksta: „Ja visi svešvārdi būtu jāraksta oriģinālrakstībā, tad, lai tos pareizi izlasītu, jābūt poliglotam, vai arī, lasot pēc savas valodas izrunas, jātop smieklīgam." Kā es jau augšā minēju, lai zinātu, kā uzrakstīt latviski visas pasaules valodu vārdus, jābūt tādam poliglotam, kāda vēl pasaulē nav bijis. Atliek vienīgi otra izeja — klūt smieklīgam, lasot pēc savas valodas izrunas. Un tas arī ir mazākais launums. Rakstot fonētiski, mēs kļūstam divreiz smieklīgi — nepareizi rakstot un nepareizi izrunājot (latviešu rakstībā uzrakstītie un izrunātie svešvārdi arvien būs smieklīgi).

Es negribētu pievienoties prof. Ķiķaukas ieskatiem, ka krievu valodai tur nebūtu nekādas lomas, ka mēs esam palikuši pie fonētiskās rakstības. Krieviem uzvārds mainās līdz ar robežas pāriešanu. Caurmērā latvietis pirms Pirmā pasaules kaŗa nemaz nezināja, ka Rietumeiropā lielāka cieņa pret individu un kā tur uzvārdu negrozītā veidā lieto visās valodās. Pat Otrā pasaules kaŗa laikā daudziem latviešiem tas vēl nebija skaidrs un daži latvieši iebraucot Vācijā sāka vāciskot savus uzvārdus, resp., sāka lietot veco ortografiju un tāpēc piedzīvoja vienu otru nepatikšanu (kaut vai ar to, ka viņu uzvārds vairs nebija sameklējams kartotēkā).

Ir nevietā pieminēt Jēzus Kristus vārdu šīni disputā par pareizrakstību. Ebrēju valoda nelieto latiņu burtus un tādēļ arī nevarētu pacelties jautājums par Jēzus vārda oriģinālrakstību. Nekādi pārpratumi neradīsies arī tad, ja tik pazīstamus vārdus katrā valodā rakstītu savādāk. Vēsturē ir pazīstamas vairākas personas ,kuŗu vārdus var rakstīt vienā vai otrā veidā, piem., Confucius un Kung-fu-tse vai arī Descartes un Cartesius. Pārpratumi var rasties, ja nepareizi uzraksta mazāk pazīstamu personu vārdus. Piem., kāda spānieša identificēšanai mums būs pilnīgi bezvērtīgs šāds apzīmējums latviešu valodā: Hesus Oha, ja spāniski viņa vārdu raksta Jesus Hoja. Ja viņa dzimto pilsētu spāniski raksta Jerez, tad kā to lai uzraksta latviski — Heresa vai Hereta (jo spāņu z izrunā kā angļu th)?

Pilnīgi pievienojos prof. Ķiķaukam, ka latiņu un grieķu vārdu rakstībā mums nav jāieskata angļu un franču valodas par „oriģinālvalodām." Prof. Ķiķaukas paskaidrojumi par šo valodu galotnēm, kas ir līdzīgas latviešu valodas galotnēm, rāda, ka mūsu pareizrakstība šinī ziņā vēl stipri klibo. Apskatot galotņu jautājumu, derētu noskaidrot arī, kā latviski rakstāmas leišu uzvārdu galotnes, piem., Sidzikauskas, Krupavičius, Paļeckas, Mironas.

Ierosinājumiem par angļu un franču valodu ortogrāfijas vienkāršošanu nav nekā kopēja ar šeit apskatāmo tematu, jo nekur vēl nav atskanējusi balss, kas prasītu atmest svešo īpašvārdu oriģinālrakstību.

Ir tiesa, ka angliem un frančiem, kas nepazīst ļocījumu galotnes, svešie īpašvārdi sagādā mazāk neērtību. Bet ar to nav teikts, ka citas valodas nevarētu lietot oriģinālrakstību. Leišu, poļu, čechu, ungāru, somu valodās vārdi mainās pēc locījumiem, un visās tās ievēro tos pašus principus svešo īpašvārdu rakstībā, kā angļi un franči. Igauņiem pat ir 14 locījumu, un tomēr tie laimīgi tiek galā ar svešajiem īpašvārdiem gan lietojot apostrofu, gan arī iztiekot bez tā. Minēto tautu valodnieki būtu loti pārsteigti, dzirdot prof. Ķiķaukas vārdus, ka viņiem tādēļ esot „jābrien pa dumbrāju." Nav dzirdēts, ka kāds no minēto mūsu kaimiņtautu valodniekiem būtu pret īpašvārdu oriģinālrakstību.

Nav pamata apgalvojumam, ka fonētiskas rakstības atmešana nozīmētu cieņas trūkumu pret savu valodu. Tad jau laikam visas citas Eiropas tautas necienī savu valodu. Ja mēs esam palikuši vienīgie starp Rietumu kulturtautām, kas konsekventi raksta fonētiski, tad tas nav nekāds rekords, ar ko varētu lepoties. Mocoties ar izrunām, kuŗas mēs nekad neesam dzirdējuši un uzrakstot tās kroplotā veidā, mēs arvien dziļāk iestiegam dumbrājā. Vai tiešām latviešu valoda ir tāda, ka tanī nevar eksakti izteikties, bet jālieto kaut kādi aptuveni skaņu sakopojumi? Tehnikai progresējot un starptautiskiem sakariem strauji attīstoties, mēs ar savu rakstību esam palikuši tālumnieku lomā. Ja mūsu tagadējā rakstība var apmierināt dzejniekus un romānu rakstniekus, tad juristiem, diplomātiem, saimnieciskiem darbiniekiem un daudzām citām profesijām tā sagādā lielas neērtības. Latviešu valoda ir kļuvusi par neatkarīgas nācijas kultūras valodu, un mēs vairs nevaram rakstīt tā, kā tanīs laikos, kad mūsu valoda bija tikai zemnieku valoda.

A. Zvēriņš

ASTRAS APGĀDA JAUNĀKĀS GRĀMATAS

vērtīga Draudzīgā aicinājuma dienas dāvana

1955. g. 15. janvārī iznāks:

Z. Mauriņas grāmata CILVĒCES SARGI

esejas par pasaules literatūru

Ar plašu skatu, dziļu iejūtas spēku un parasto erudīciju autore, analizējot rakstnieku un domātāju darbus, raksturo tautu un zemju kultūras problēmas. Grāmata aptver esejas par amerikāņu, ķiniešu, franču, latviešu, vācu u. c. literatūras un gara dzīvi. **Grāmata glītā apdarē, mākslin. ED. DZEŅA vāka zīmējums Cena $3.50. Šo grāmatu ar 20 proc. atlaidi, t. i. par $2.80 saņems tie, kas iesūtīs apgādam čeku vai M.O. līdz š. g. 15. janvārim**

NUPAT IZNĀCA

Ortegas-Y-Gasset MEDITĀCIJA PAR MĪLESTĪBU, izmeklētas esejas. Cena $3.35

LATVIEŠU TRIMDAS DESMIT GADI Dr. H. Tichovska redakcijā

Mūsu izcilāko autoru vērtējumi par sabiedriski-politisko, kultūrālo u. c. gara nozaru darbību svešumā. **Cena $4.30**

K. Raudives — NEREDZAMĀ GAISMA, jaunākais romāns $3.90
J. Klīdzēja — VIŅAS UN VIŅI, stāsti ..... ies. $3.35, broš. $2.65
Z. Mauriņa — PILSĒTAS UN CILVĒKI, esejas, ies. $3.45, br.$2.75

Pasūtinājumi adresējami:

ASTRAS APGĀDS, c/o ANNA TICHOVSKIS, 129 Indian Rd., Toronto, Ont., Canada, LL 8682

APDROŠINĀŠANA — CEĻOŠANA

Piezvaniet, ja jums vajadzība:

Ugunsgrēku, auto, veselības, nelaimes, dzīvības, vai kāda cita veida apdrošināšana.

Izkārto ceļojumus pa visu pasauli ar lidmašīnu vai kuģiem vai arī pārvest kādu uz Kanadu

O. K. JOHNSON & CO LTD,

697 BAY ST. TORONTO 2, ONT. Tel. EM 6-9488

20% LĒTĀK 20% LĒTĀK

S & G RIEPAS

459 Roncesvalles Ave., Toronto, tel. OL 6602

- 20 proc. atlaide uz jaunām riepām 20 proc.
- Pārdod Firestone, Dunlop un Goodrich augstākās kvalitātes riepas.
- Mēs vulkanizējam un atjaunojam jūsu vecās.

Zemas cenas Stūres ass regulēšana Garantēts darbs

Runājam zviedriski un krieviski. Atvērts no pirmdienas līdz piektdienai līdz plkst. 8 vak., sestdienās līdz pl. 6 vakarā

PĀRDOMAS JAUNAM GADAM SĀKOTIES

Saruna ar laimes cūciņu un pašam ar sevi

Kaut kur silti sakurinātā istabā deg gāzes vai elektrības pavards. Varbūt kaut kur kamīnā kvēlo arī ogles, jo Toronto ir latviešu mājas ar kamīniem. Tas ir romantiskāk un atgādina ogles maizes krāsns priekšā, kur kādreiz Jaungada naktī sadega sausās bērzu malkas šķilas un pašu darinātā skārda pannā spožā šķidrumā sabruka alvas kaŗotes, svina pogas vai citi priekšmeti, kam dzīvē bijis zināms veids un uzdevums, bet kam tagad vajadzēja pārkust un saplūst vienā šķidrumā, lai kļūtu par kādu grūti nosakāmu priešķmetu, no kuŗa izzīlēt Jaungada laimi. Arī tagadējiem laimes lējējiem pašiem kādreiz katram bijis dzīvē savs uzdevums, bet lielajā dzīves kausējamā krāsnī tiem nu jāpārkūst un jāpārveidojas par grūti nosakāmu veidojumu, tikai to mēs paši vairs neaevaram nosaukt par — laimi.

Laimes jēdziens vienmēr bijis abstrakts, un arī no ūdens spaiņa dibena izceltais priekšmets, kas ar īsu „čiks" pārvērties porainā alvas pikā, pieņēmis abstraktu veidu, konkrētas formas iegūstot tikai mūsu iztēlē un fantazijas bagātībā, lai atkal pārvērstos par simbolu mūsu kārotai laimei, kas mūs īsti spēj saistīt tikai Jaungada naktī, kas pilna skaistu murgu un kuŗā saklausām klusu nākotnes šalkšanu.

Mēs nezinām, kas šogad lēja laimes mūsu vecās maizes krāsns priekšā, kur gadiem dedzinātās piekuru ugunis sarkanajos ķieģeļos iegrauzušas dziļu bedri. Mēs nezinām, vai aizkrāsns siltumā vēl tikpat omuligi uz savām vecajām vijolēm spēlē circeņi. Mēs nezinām, vai viņu balsis vairs saklausītu to lielo mieru, kad Jauno gadu sagaidīdami, mēs iemigām rupjos linu palagos, atstājot uz balti noberztā galda aizdegtu sveci, kuŗas liesmu aukstā ziemas rītā izdzēsa caur aizsalušo loga rūti ielauzies saules stars. Varbūt mēs toreiz arī savās prasībās pret laimi bijām pieticīgāki un mūsu miers bija lielāks, jo tik liels nebija mūsu nemiers? Nu esam palielinājuši arī savas prasības pēc laimes, jo arī pašas laimes vērtība mūsu acīs cietusi inflāciju. Īstā naudas vērtība taču neslēpjas krāsainā papīra gabalā, bet gan mūsu ticībā tā vērtībai. Sabrūkot ticībai, zūd arī vērtība. Vai gluži tāpat tas nav arī ar dzīvi un tās laimi?

Mēs svešā malā, kuŗu tagad saucam par savām mājām, izceļam no liesmām trauku ar spožo metallu un lejam savu laimi kā katru gadu. „Čiks!" nogrimst metalls, un mūsu rokās parādās alvas pika. Tur nav ne šis, ne tas, un tomēr katram lējumam ir savs īpatnējs veidojums. Pat vienādā kušanas temperatūrā pārkausētais un aukstumā iemestais metalls iegūst citu seju. Varbūt, tā sīkajiem atomiem un molekulām sagrupējoties, jaunajā atveidā, tanī vēl tomēr palicis kaut kas no vecā? Vai pārlietais alvas zaldātiņš, izcelts no ūdens spaiņa, vēl tomēr nesēd savā zirgā? Liekas, ka, pacelts kamīna uguns gaismā, tur redzams vēl tas pats vecais jātnieks. Un tomēr no viņa ir nobiris daudz kas nost — krāsu spožums, apzinīgais rokas veidojums un izskaistinājums, mākslīgi piešķirtais pozējums. Bet pats metalls nav aizgājis bojā arī karstajā kamīna ugunī!

Mēs nezinām, cik daudz viegli kūstošā metalla Jaungada laimēs šogad izlējuši Toronto tautieši. Varbūt viņiem bijis pārāk maz laika šīm izdarībām. Laime jāprot izzīlēt, laimei ir jātic, bet tas ir par garlaicīgu. Mēs gribam sekot laimes putnam pa īsāko ceļu un to iegūt „dzīvu vai mirušu," bet iegrimstam bīstamos atvaros, jo īsākais ceļš ne katrreiz ir arī pareizais. Vai mūsu roka mazliet nedrebēja, turot kamīna priekšā izkusušo metallu? Liekas, tā šad un tad ir drebējusi, ārēji atspoguļojot mūsu šaubas un nedrošību. Ar drošu roku lietais svins sastingst ūdenī vienā gabalā, bet drebulīga roka veido pajukušu lējumu. Jaunajā gadā dzīvē rīkojieties ar drošu roku!

Optimus

Iedzīvotāju skaits pieaug

Sietlas pilsētas iedzīvotāju skaits pēdējos gados, kā Vašingtonas valsts cenzu birojs ziņo, pieaudzis no 503.000 uz 548.000.

Visā Vašingtonas valstī iedzīvotāju skaits jau pārsniedzis 1.596.176. Vašingtonas valstī pēc iedzīvotāju skaita 1. vietā ir Sietla ar 548.000 iedzīvotājiem, 2. Spokāne 178.000, 3. Takoma 154.000.

Calvert's

Šī ir viena no rakstu serijām, sarakstīta speciāli jaunkanadiesiem.

KANADAS PASTNIEKI MĒRO 50 MILJONU JŪDŽU GADĀ

Visievērojamākā figūra šinī gada laikā, bez šaubām, ir Ziemassvētku vecītis. Neapšaubāmi šis ir labs laiks pateikties Ziemassvētku vecīša galvenajam asistentam — pastniekam. Mēs varam apbrīnot Kanadas pastnieku darbu senās dienās, bet Ziemassvētku vecīša simbola atzīmēšana ir daudz efektīgāka ar augsto pasta dienesta līmeni šodien.

Bez šaubām, agrākās lapaspuses Kanadas pasta vēsturē ir ievērojamas. Bet kopš 1867. gada, kad pasta dienestu pārņēma Kanadas valdība, tur ir ievērojams viens liels uzplaukums; uzplaukums līdztekus citām nozarēm, kas radies ar šīs dienas augsto mēchanizācijas līmeni.

Pasta piegāde un uzraudzība šai ģeografiski plašajā zemē notiek Kanadas galvenā pastmeistara uzraudzībā. Pasta iestāžu skaits visā zemē šodien ir ļoti liels, tā ka grūti iedomāties tādu vietu, kur nebūtu vietējās pasta aģentūras. Arī arktiskajos apgabalos pasts tiek rūpīgi piegādāts. Tikai par 5 centiem pasts piegādā vēstules no Ņufaundlendas līdz Vankuveras salām, kā arī no Pelee salām (Kanadas tālākā dienvidus robeža) gandrīz līdz Ziemeļpolam — tracidionālajai Ziemasvētku vecīša rezidencei.

Pasts tiek piegādāts iekšzemē ar iekšējo ūdeņu kuģiem. Apmēram pieci simti galvenās pasta iestādes atrodas lielākajās pilsētās. Šis dienests nodarbinot tūkstošiem darbiniekus ar daudzajām pasta palīgnodaļām, kopskaitā ap 13.500 pasta dienesta darbinieki savācot pastu no vēstuļu kastēm un dzelzceļu stacijām ceļo gadā ap 50 miljonu jūdzes. Pasta dienests Kanadā ir bezpeļņas pasākums, tas kalpo vienīgi labklājībai.

Calvert DISTILLERS LIMITED

AMHERSTBURG, ONTARIO

NELĀGI SKAITLI

VAI AMERIKĀŅI IR UZ SLIDENA CEĻA?

VĒSTULE NO ASV

Angļu valodas kursos mūsu skolotāja ar lielu aizrautību klāstīja kādu rakstu, kas bija ievietots žurnālā Reader's Digest. Tas bija interesants tai nozīmē, ka pārskatāmi parādījās ASV tehnikas sasniegumi, apbrīnojamā izdoma, augstais dzīves standarts un dažādi veikumi, no kuŗiem daudzi pārsniedz iepriekšējo gadu par 1000 proc. un vairāk. Nav šaubu, ka šī zeme daudzās nozarēs solo visiem priekšgalā un ir drošas pazīmes, ka tā tas turpināsies. Tas nozīmē, ka šī valsts ar saviem smadzeņu un technikas dotumiem varēs nobīdīt pie malas savus sāncenšus. Taču medaļai ir arī otra puse. Bet par to mums angļu valodas stundā nekas netika pateikts. Tas bija jāiedomājas pašam.

NOZIEGUMU SKAITS AUG

Dienas presē pagājušā gadā beigās FBI direktors I. E. Hūvers sniedza statistiku par to, ka jau 1952. gadā ASV inzdarīti vairāk kā 2 miljoni smagāku noziegumu, pie kam tie uzrāda kāpjošu tendenci. Gada laikā notikušas 12.860 slepkavības, 17.240 izvarošanas gadījumi un 407.130 ielaušanās laupīšanas nolūkā. Pēc Hūvera ziņojuma auto zādzības joprojām turas augstā līmenī. 1952. gadā to bijis 215.310. Salīdzinot ar iepreikšējiem gadiem gadījumu skaits visās pārkāpumu katēgorijās pieaudzis. Skaitļi par 1953. gadu arī uzrāda ievērojami kāpjošu tendenci un nav ne mazāko šaubu, ka 1954. gads pārsniegs iepriekšējos.

Kur slēpjas iemesli šo noziedzību zelšanai? Vai tos rada sociālie apstākļi, liepilsētu trauksmainā un vizuļainā dzīve, zemiski jūtu kairinājumi, bulvāru literatūra, kino, televīziju sliktās filmas? Arī par to sarakstīts milzums grāmatu, izdarītas pētījumu serijas, taču viss tas nav palīdzējis mazināties jaunumam, kas veido spožās medaļas otru pusi. Diemžēl, — launais ir audzis un pieņēmies. Nesen tika gan ievadīts organizēts gājiens pret pornografisko ielas žurnālistiku, kas sakroplo jauniešu morāli, bet nekādu panākumu nav. Izlaistības, kailuma kults, zemi jūtu kairinājumi tos var atrast pat pārtikas veikalos, kuŗos tirgojas ar šādu literatūru. Daudzi kam vajadzētu palīdzēt jaunatnes morāles saglabāšanai un dažādo pārkāpumu skaita mazināšanai, ir inerti vai arī vadās no principa: „ Nieks par žurnāla vērtību, kad tikai nauda nāk."

Nemaz iepriecinošāka nav aina alkohola lietošanā. Dzer veci, jauni, slimi un veseli. Dzer ģimenes tēvi, ģimenes mātes, pat paņēmušās savus mazos bērnus līdzi dzertuvē. Tie tur tīksminās ap televizijas raidījumu, bet māte pa to laiku „iestiprinās' un valīgi triec ar svešu blakus sēdētāju ...

Cīņa pret šīm launajām izdarībām un parādībām pagaidām nav sekmējusies, kaut daļēji atšķirēti launumu cēloņi. Garīdzniecība un baznīca launā iemeslus saskata atsalšanā pret reliģiju un Dievu. Tā ir pavisam atklāta un pasaka, ka pašu zemē, tas ir ASV jau tagad skatāma 20. g.s. Sodomas aina, kas liecina morālu pagrimšanu un zemo tieksmju uzvandīšanu veselīgas un kristīgas dzīves virspusē. Ļoti populārs šīs ainas raksturošanā ir misionāru mācītājs L. E. Tuckers. Apceļojis turpat vai puspasaules, viņš uzkrājis daudz raksturīgu novērojumu par cilvēces tagadējo morālo un reliģisko dzīvi. Šos pieredzējumus un pašu amerikāņu dzīves raksturojumus viņš izklāstīja vairākos priekšlasījumos, kas bija apmeklētāju pārpildīti. Pats par savu zemi runādams, viņš jautā — vai Sodoma ir dzīva mūsu dienās, t. i. Amerikā? Un atbild ar „jā," pamatodamies uz J. E. Hūvera ziņojumiem. Māc. Tuckers norāda, ka amerikāņu bērni un jaunieši nedēļas laikā 8 reizes vairāk laika pavada kino nekā svētdienas skolā. Katru mēnesi viena trešdaļa amerikāņu izlasa 50 miljonu žurnālu, kuŗu saturs, veltīts vīriešu un sieviešu attieksmēm un sadzīvei gan laulībā, gan ārlaulībā. 1.350.000 jaunu meiteņu apkalpo dzertuvju apmeklētājus. Šo dzertuvju skaits sasniedz 412.700! ASV desmit reižu vairāk kriminālistu nekā kollēdžu studentu, bet vesels miljons jaunu sieviešu slimo ar veneriskām slimībām. Katru gadu 100.000 jaunu meiteņu kļūst par baltajām verdzenēm. Tāpat katru gadu piedzimst 1 miljons ārlaulības bērnu, pie kam 40.000 no neprecētām mātēm ir jaunākas par 14 gadiem. Katru dienu notiek 60 pašnāvību, ik 40 minūtes viena slepkavība, bet smagāki noziegumi ik 18 sekundēs. Pagājušajā gadā „noziegumu rēķins" pārsniedzis 17 miljardu dolaru.

ĻAUNAIS PIELIP ĀTRĀK

Tādi ir māc. Tuckera skaitļi. Un tos uzrāda amerikānis pats par savu zemi un tautu. Nav pamata tos apšaubīt. Protams, viņš launo nodarījumu pamatos liek arī satricināto reliģisko dzīvi, aiziešanu no baznīcas un atsvešināšanos no Dieva. Viņam ir daudz taisnības. Bet tāda ir arī tiem, kas atzīst, ka brīvība šai zemē dažkārt „izkāpusi no krastiem" un pāriet vaļībās, izlaidībās un nenosvērtākos raksturus ietekmē negatīvi. Dzīvodami šai skaistajā, bagātajā un stiprajā zemē, arī mēs samanām, ka pāri visam pozitīvajam dažkārt paceļas negatīvas izdarības. Tamdēļ nedrīkstam aizmiegt acis uz pašu dzīvi un mūsu jaunatnes nākotni, kas vismaz pagaidām, top un veidojas šai zemē. Medaļas otrā puse ar katru gadu vairāk vai mazāk pieņemot drūmāku nokrāsu. Ļaunais bieži pielīp ātrāk. Tādēļ modrību vienmēr un visur, lai jaunajā paaudzē saglabātos pēc iespējas vairāk to labo tikumu, kas viņu tīru un baltu pasargāja dzimtenē.

A. Vilks

IEVĒROJAMĀKIE 1954. GADA NOTIKUMI

1) Dien-Bien-Phū krišana.
2) Rodžers Bannisters, pirmais cilvēks, kuŗš skrējis 1 jūdzi zem 4 minūtēm.
3) Rietumvācijas apbruņošana.
4) Atentāts pret 5 amerikāņu Kongresa locekļiem.
5) Pāvesta Pija 12. slimība.
6) Petrova atēra Austrālijā.

Kanadas svarīgākie notikumi sagrupēti šādi:

1) Hēzeles vētra.
2) Marilīnas Bellas sniegums.
3) Lidmašīnas katastrofa pie Mūs-Džo.
4) Emīlijas Diones (viena no Kanadas piecīšiem) nāve.
5) Debates par Pelēkā kausa finālsacīkstes uzvarētāju.
6) Sv. Labrenča upes padziļināšana.

Vai mēs, trimdinieki, arī šādi sadalītu pasaules svarīgākos notikumus — jāšaubās! **Ind. Sk.**

SINGER

PILNA CENA $195.50

Iesp. uz nomaksu

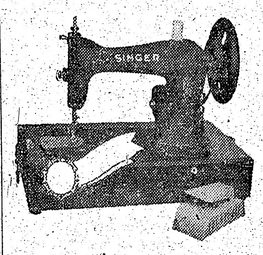

Pārbūvētas šujammašīnas liepratēju uzraudzībā ar importētām daļām

IZPĀRDOŠANA

Jaunas

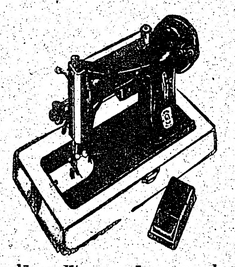

apaļā spolīte, ar pārnesamo kasti

TIKAI JAUNAS $29.50

5 gadu garantija — Jauns motors — Jauns kājas pedālis — Jauns pārvalks

Demonstrē mājās par brīvu. Par brīvu iztaisa pogu caurumus pirmajiem 25 pasūtinājumiem

Tel. WA 1-5161

IMPERIAL SEWING MACHINES Co. Ltd.

289 College St., Toronto

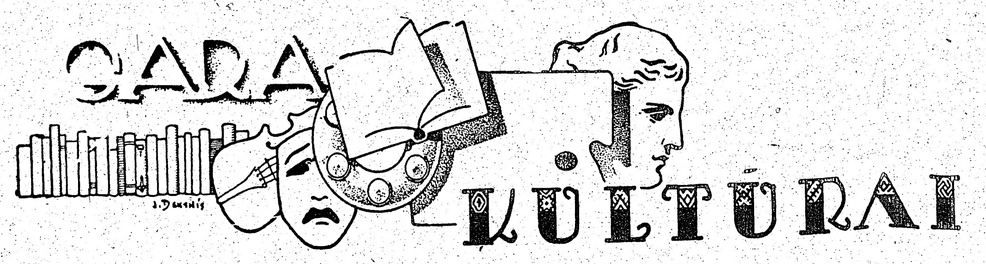

PĒTERIS ĒRMANIS - ATMIŅU VIJA

OTRS IZDEVUMS

Par šo otrā izdevumā iznākušo grāmatu autors pats ievadvārdos saka: „šī grāmata ir 1935. gadā A. Gulbja apgādātās Atmiņu vijas jauniespiedums. Saturā nekas nav grozīts, teksts atstāts toreizējais. Šie 16 tēlojumi radušies laikā no 1925. līdz 1934. gadam. Atmiņu vijā man no manām grāmatām vismīļākā. Un ja kāds gribētu mani tuvāk papētīt, interesēties par mani, tad viņam vispirms jāiepazīstas ar šo grāmatu. Nu autoram šis jaunizdevums jāsaņem trimdā. Šeit man šie uz visiem laikiem zudušās dzīves tēlojumi vēl mīļāki. Es būtu ļoti iepriecināts, ja arī lasītāji saņemtu no šīm lappusēm kaut ko seni tuvu un mīļu. Varbūt atvērtos arī zināms, kaut ierobežots, skats latviešu kultūras un literātūras pagātnē.

Vācijā, Ingolštatē, 1954. g. novembrī. Pēteris Ērmanis"

Jāņa Jaunsudrabiņa atmiņu tēlojumos centrālajā vietā ir notikumi. Annas Brigaderes triloģijā Dievs, Daba, Darbs centrā ir Annele, bet Pētera Ērmaņa Atmiņu vijā visa uzmanība piešķirta raksturojumiem.

Autors raksturo cilvēkus, gada laikus, kokus, ceļus, ganus, ainavas, žurnālus, kalendārus, avīžu stāstus, lubu grāmatas, mājas, skolas, krogus, dzirnavas, bodes, rakstniekus, revolūcijas laikmetu un revolūcionārus. Visilgāk viņš kavējas pie saviem skolotājiem un skolas biedriem, nelaiž tos vaļā, kamēr tie vai nu ir pagalam („vecais skolotājs," „skolas kungs"), iestājas Pestīšanas armijā (Saules Pēteris) vai tiek notiesāti spaidu darbos (Jēkabs Lipaikis). Pašu Pēteri Ērmani kā rakstnieku raksturo triju spēku komponenti: fainomenāla atmiņa, māka raksturot un ērmaniskais stils. Latviešu literātu saimē Ērmanis visu laiku ir ieskatīts kā liels īpatnis, un tam pamatā ir šādas īpašības: plevēršanās mazām lietām, vienkāršība un pazemība.

Kāds cits rakstnieks, raksturojot mazpilsētiņas bodīti, būtu pateicis: „Tur varēja dabūt stērķeli, ziepes, spičkas, konfektes ..." bet Ērmanis raksta tā: „Tur varēja dabūt stērķeli kastītē, kur uz vāka drukna mazgātāja un melns moris apoži baltu krūts priekšu un apkakfiti; ziepes, baltas, ziliem raibumiem, ievīstītas papīrā, kur zils zirneklis uzbildēts; spičkas ar žuburainu briedi uz vāka un daudzas labas lietas. Ak jā, tur varēja dabūt arī mazas, bet pabiezas četrstūraines konfektes, rūtainiem papīriem aptītas" (Mazā pilsētiņā).

Ērmanis atceras visus stāstus, kas bijuši iespiesti viņa zēna gados iznākošajā periodikā: Austrumā, Mājas Viesa Mēnešrakstā, Baltijas Vēstnesī, Vārdā, Rīgas Avīzē, Balsī, Latvijā, Dienas Lapā, kādos septiņos vai astoņos kalendāros, gada grāmatā Jaunā Raža, Skolas Maizē, lubu grāmatās, u. c.). Viņš atstāsta arī stāstu saturu, nosauc autorus, izdevumu redaktorus.

„Bet uz rudens pusi Smiltenes onkulis sāka lasīt jauno dienas avīzi Vārds un deva arī mums. Vārda parauga numuru mēs dabūjām jau pavasarī smaidīgā maija dienā — lielu, glītu avīzi, kur bija Purapuķes stāstiņš par laisko Krūziņu, kas dienu no mušām glābdamies, gul skapi, un pievakarē iet uz upmalu skatīties, vai neplīsīs kāds plosts, kur tad uzreiz varot ieraut lielāku naudu; bet pie saimnieka viņš negrib strādāt ne par ko. Literārajā sestdienas pielikumā Vārdam nāca arī bildes ..." (Avīžu stāsti).

Pēteris Ērmanis, tikko iemācījies lasīt, izlasījis avīzēs visu, kas tikai tur bijis iespiests, arī sludinājumus, un tā viņš dabūjis zināt, ka iznākuši jaunie kalendāri.

„Kad dienas kļuva dzestrākas, kad saules gaišums kļuva it kā dziestošāks un tomēr miligāks, kad kartupeļu vagām pieplaka pelēkas cilvēku rindas, kad ugunskuru dūmi auda ap mežmalas eglēm viegļu zilumu, tad avīzēs sāk nākt kalendāru sludinājumi. Tēvs katru piektdienu brauca uz Smilteni tirgū un, mājā pārradies, izvilka no mēteļa kabatas avīzes. Visjaukākais tur bija garais stāsts, interesējā būru kara ziņas, bet saistīja arī izsludinātie jaunie, nākošā gada kalendāri. Kā pirmais pasteidzās Berga Bazāra kalendārs un gandrīz reizē Zīslaka Laika grāmata. Ap to pašu laiku apmēram sludinājās arī Allunāna Zobgals. Tie trīs tie agrākie, pirmākie; to es novēroju ik gadus, sākot no 1900. līdz 1905. (Kalendāri).

Kalendārā arī iespiests Ērmaņa pirmais stāstiņš Maija.

Grāmatas saturs sadalīts 2 daļās — Par kokiem, ceļiem, cilvēkiem (8 tēlojumi) un Par bildēm, grāmatām, rakstiem (8 tēlojumi). Pirmajā daļā Ērmanis ir dzīves vērotājs un tēlotājs, otrā — literātūras kritiķis un bibliografs. Un lieķas, ka viņš nav neko ne aizmirsis, nedz izlaidis, nedz arī ko pielicis. Ar tik lielu mīlestību un precizitāti vēl neviens rakstnieks savas atmiņas nav uzrakstījis, domāju pat — pasaules rakstniecības apjomā. Ja Ērmanim būtu laimējies augt kādā pasaules lielpilsētā, bet ne Smiltenes „Mūsmājās," tad viņš, droši vien, būtu izsludināts par brīnumbērnu. To vēl varēja darīt arī tad, kad viņa Atmiņu vija iznāca pirmajā iespiedumā ar atpakaļejošu datumu, bet — kam tas varēja ienākt prātā? Tikai trimdā, Vācijā, kad periodikā parādījās Ērmaņa atmiņu raksti par latviešu literātūru un literātiem, sāka runāt par viņa lielajām atmiņas spējām.

Atmiņu vija ir laba grāmata, tā ieteicama kā vecākai, tā jaunākai paaudzei.

Spiritus

Anna Riekste

TAVA DZĪVE

Nevaino citus, ja grūti dzivot,
Dievs tev devis prātu un sirdi;
Klausies un dzirdi,
Ko tie tev teic.

Dzīvības mirklis ir ceļa sākums.
Tavā ziņā, kā tālāk iesi:
Vai ar sauli tu domas siesi,
Jeb vai bridīsi tumsas rāvā.

Ja tev nebūs dvēselē gaismas,
Mūžam mulsis neziņā trauksi.
Velti miera un skaidrības sauksi.
Tava dzīve — smags akmens pie kājām.

Grimsi pats, grims tie, kuŗus mīli.

Māsas Gutbergas koncertēs Toronto

Mūsu jaunās apdāvinātās pianistes māsas Ingrida un Karina Gūtbergas 8. janvārī atkal iepriecinās torontiešus ar savu virtuozo spēli. Šoreiz viņas spēlēs ne tikai latviešu publikai, bet plašajā Ļtona koncertzālē, stājoties kanadiešu publikas un mūzikas kritiķu priekšā.

Programmā pianistes uzņēmušas Bacha, Stravinska, Sent-Sansa, Rachmaņinova un J. Mediņa darbus, no kuŗiem pēdējais — Rapsodija divām klavierēm — īpaši veltīts māsām Gutbergām.

Gūtbergu pēdējie koncerti Čikāgā, Bufalo, Bostonā, Indiānāpolē un citās ASV pilsētās visur ieguvuši atzinīgas un pat jūsmīgas atsauksmes, kas uzsver abu māsu tehnisko virtuozitāti, priekšzīmīgo saspēli, personisko šarmu un priekšnesuma veidu. Sevišķi panākumi māsu Gūtbergu koncertam bijuši Kalifornijā, Sanfrancisko, kur mūzikas kritiķis A. Frīds gaŗākā rakstā uzsvēris abu māsu izcilo talantu un lielisko skolu.

GLEZNAS PAR 50 CENTIEM

Nodibināta Strunkes mākslas komiteja

Kā jau ziņojām, sakarā ar gleznotāja Niklāva Strunkes 60 mūža un 40 mākslas gaitās pavadītiem gadiem, Stokholmā nodibināta komiteja, lai mūsu izcilo mākslinieku šajā sakarībā apsveiktu un godinātu.

Komiteja sastādījusies no sekojošām personām: prof. Fr. Baloža kundze, Dr. Valdis Ģinters, redaktors Jānis Kārkliņš, architekts Roberts Legzdiņš, dzejniece Veronika Strēlerte, prof. Arvīds Švābe un ģenerālis Verners Tepfers.

Mākslinieks nodod šīs komitejas ricībā četras izcilas liela formāta eļļas gleznas ar Latvijas skatiem (Dievs, Tava zeme deg!, Krāslavas tirgus laukums, Rudzu kulšana un Lauku virtuve) un vairākus akvareļus. Šie darbi izstādēs kā Latvijā, tā Zviedrijā, ir guvuši izcilu ievērību un atzinību.

Lai gleznotājam trimdā varētu sagādāt zināmu materiālu atbalstu un sniegt viņam ierosinājumu tālākam darbam. Strunkes mākslas komiteja izlaiž dalību zīmes, ar kuŗām laimestu veidā dalību zīmju īpašnieki varēs šos darbus iegūt.

Šī akcija noslēgsies samērā īsā laikā — 1955. gada marta mēnesī.

Dalības zīmes var jau iegādāties, Lotusa puķu veikalā, 802 Bathurst St., **Toronto.**

JAUNI LATVIEŠU MŪZIKAS SKAŅDARBI

Komp. T. Ķeniņš šoruden pabeidzis jaunu kamermūzikas darbu — Sonātu vijolei un klavierēm, un pirmie Sonātas eksemplāri jau nodoti interesentiem. Jaunās Sonātas radīšanu komponistam ierosinājuši vairāki latviešu vijoles mākslinieki, bet interesi izrādījuši arī sveštautieši, to starpā Briseles un Parīzes radiofoni, kas T. Ķeniņa jaundarbus jau atskaņojuši vairākas reizes. Iespējams, ka arī Toronto drīz dzirdēs šo Sonātu, gan kanadiešu mākslinieku izpildījumā. Nesen komponists nosūtījis savu „Trio" vijolei, čellam un klavierēm uz Austrāliju, kur nākamo Austrālijas latviešu Kultūras dienu rīcības komitēja izteikusi vēlēšanos to atskaņot Kultūras dienu koncertā, kā arī radiofonā, kur to atskaņotu austrāliešu mūziķi. Visupēdīgais T. Ķeniņa skaņdarbs ir koŗa dziesma Dieva kalpa vakars (ar V. Strēlertes tekstu), kuŗu tas dāvinājis savam sv. Andreja baznīcas korim Toronto, un to klausītāji varēs dzirdēt jau gadskārtējā koŗa koncertā, 12. martā.

T. Ķeniņa klavieŗu studijas

audzēkņu vakars notiks sv. Andreja bazn. zālē, svētdien, 16. janvārī, baznīcas zālē, svētdien, 16. janvārī, plkst. 6 vakarā. Gandrīz par paradumu jau kļuvis, ka komp. T. Ķeniņa klavieŗu studijas audzēkņi divreiz gadā, janvārī un maijā, rāda savu darbu atklātībai. Studija darbojas jau 4. sezonu un darbu sāka 1951. g. decembrī ar 6 audzēkņiem. Tagad studijā pāri par 30 audzēkņu, sākot no iesācējiem līdz pat 9. gatavības pakāpes audzēkņiem. Studija visumā pieturas pie Toronto Karaliskās Konservātorijas mācību gaitas sadalījuma un programmas, papildinot to ar pieredzi, kādu komp. T. Ķeniņš guvis agrāk Latvijā un Parīzē. Audzēkņu sekmes pagājušos darba gados rāda, ka tagad studijā vairāk ir audzēkņu, kas sasniegušī tālākās gatavības pakāpes: četri 7., divi 8. un četri 9. gatavības pakāpē. Kā iepriekšējā gadā, tā šoreiz vakara programmā būs arī priekšnesumi divām klavierēm.

Andrejs Pablo Mierkalns

UVERTĪRA OPERAI „APOKALIPTISKAIS MEMORANDS"

VI

Tālumā dimd, dūc un ducina pērkons, nozilinādams apvārsni un visu padebesi darīdams tērauda zilumā. Bez tam tas tricina zemi. Šad tad atspīd, iemirdz un noplaiksnās zibens.

Bet slimnieka domas nav augstu lidojošas, gaisīgas — ne, tās ir ķekarveidīgas kā vīnogas saules pusē pie sienas. Brīnumlielās saules gaisma ir pasakaina, kad tā kā pērļveida lāses spīd uz violetiem ceriņu ziediem pēc lietus, spulga un blāzmaina, kad tā tai pašā laikā necerot un negaidot apsedz baltās rozes.

Slimnieks pieceļas no sāpju gultas un uzsāk plaukstošā pumpura eleģiju, sludinādams savas dzīves īsumu un izteikdams tā paša pazudināšanu. Saules stara līdzjūtība vien viņam par niecīgu un nepastāvīgu — viņā pamodusies prasība pēc brīva gaisa. Runā tiešums, valsirdība un atklātība: „Es gribu sākt turpinājumu, aizcelojumu." Un viņš pārkāpj pāri palodzei, rožu ērkšķu indolencei — vienaldzībai, rāmajām, padevīgajām un piekāpīgajām ziedlapiņām, lai tādējādi atbrīvotos no mokām. Uz ielas, pāri akmeņiem klātam bruģim, viņš domājis vēju putinām zeltu.

Ceļā viņu māc neveselums, gurdenums, viņš nomaldās, viņa cerības ir pārakmeņojušās. Šalcot, šņācot un švīkstot vējš nes it kā no oglēm nobraucītu karstumu.

Slimības mocīts un tirdīts, slimnieks slāpst veselības, sauc pēc tās kā ceļotājs dienvidū pēc viksnas ēnas. Domādams, ka atrodas nomaļus, tālumā, viņš rūgti rūgti gauži raud, dvašodams sažņaugtās sāpes.

Viņš nesajūt, ka viss, ko viņš, jūsmotājs un sapņotājs, vēlējies, tam jau lidinās virs galvas.

Viņš nezina, ka līdzi viņa asarām atmodusies Ugunīgas nāves reminiscence kā fuga ērģelnieka domās.

Plaisā debess, sasprāgst un aplej slimnieku vibrējošām skaņu ugunīm.

VII

No pergamenta ruļļiem, māla šķīpelēm un papīra lapām kā sala no alkatīgas un sabangotas jūras izceļas trausla un tēlaina laime.

Parādās sievietības simbols. Kuslu un maigu kā smaržīgu vasaras pavakari to saules heroldi uz strauta ūdens atnes pavasaŗa rītam, cirtotiem matiem, puszvilus un jausmu pilnu.

Prieka apskurbis, pavasaŗa rīts kūleniski pa galvu pa kaklu metas pār koku galotnēm debesīs iekšā, dziedādams dziesmu vienai balsij un aizmirzdams lūgt jaunavas roku.

Vasaras pievakare paliek uz zemes skumja, mulsa un nenoskūpstīta. Šaubīdamās, vai tas notiek aiz nekustamas mantas trūkuma un bažīdamās, ka viņas līgavainis neuzskrien pie degteŗa, vīndedža, deģa, tā puszvilus un neapsegta atslīgst vijīgā tītibā. Pēc caurbraukšanas viņu pārņem miegainība.

Bet pavasaŗa rīts kā virsenģelis ar braucamo krēslu atkal nonāk no debesīm.

Atglaustiem matiem viņa stīvējas pretim nelietim, kuŗš šausmās spiests komponēt divbalsīgu bēdu remdētāju, lai, čigānisko jozienu cenzējot, to varētu trubadūrizēt.

Vasaras pievakare šņukst kā peļu klijāns, bet, dūdojot kā vēstuļu balodis, pavasaŗa rīts to apkampj, noglāsta un — — pār viņiem kā ugunīga bauze paceļas karstgriba, sākdama tos sist.

Pavasaŗa rīts un vasaras pievakare neturas pretim nelabā apsēstajai ugunij.

Viņi sadeg kā nebijuši.

VIII

Lietū un miglā redzams pakluss virs, krietni salijis un izmircis. Vāvere, kas noskatās viņā no priedes zara, ķepiņās turēdama čiekuru, sabozusi asti kā sarkanbrūnu cekulu, jūt, ka viņš ir mākslinieks.

Mežonīgā dzīvē, augstu virs kalnu ganībām viņš ir grūti, pārliecīgi strādājis un mācījies, bet nav kluvis nežēlīgs — zvērisks, jo tālredze — perspektīva ir vingrinājusi viņa uztveres — saprašanas spēju. Ielejā nokāpis, viņš aizdedz ugunskuru, kas iedegas un uzliesmo, labi zinādams, ka zāle augot ugunsvietu atkal apklās: uzdīgs, atplauks un uzzels — tas ir tikpat — pēc sniegputeņa vai pārliecīga karstuma. Noslēpumaina uguns viņa tumšajās acīs rūpīgi glezno visu, ko redz, kaut tā būtu tikai vīna puķīte vai bārbeles krūms. Viņš ir acumirkļa dzejnieks, improvizētājs, palaunadzes krāsām bagātā krāšņuma gleznotājs.

Vāvere ir samirkusi. Šalc priedes, šalko egles, bērzu šalkoņā pēdējās lietus šaltis nozūd smiltīs, un mākslinieks ieelpo svaigu gaisu — lietus mirga, bula un dūmaka ir nozudusi — kā to var redzēt piemirdzot acīs. Pāri melni zaļajām eglēm uzspulgo spīdīga kā opāls gaisma, gaišdzeltena kā mēness, zemes trabanta, livreja.

Tad egļu skujas iedrebas, debess sāk ribēt, zeme blīkšķēt, koki paukšķēt. Vējš šalc. Gaiss krāc. Brāžas spocīgās vēsmas. Rēc vētra. Kauc mākoņi. Auro zari. Bet mākslinieks par to papriecājas un palīksmojas.

Un, kad, drausmīgām ūdens strāvām urdzot, melnās egles pār viņu uzliesmo kā fantastiskas lakts fragments ar viņpasaulīgu, viņpusēju uguņojumu, mākslinieks, kolonnisku eksploziju apuguņots, stāv viļņu tunikā, ugunīgu togu ap pleciem.

Zvērodams zib viņa skats, un balss skan kā spēcīga flauta, kuŗas skaņas, dodoties uz pasaules pārjūru, uzklausītu pat no visgrandiozākajām gondolām.

Mākslinieks uzsauc vāverei, kas, elementu ekstāzē glābiņu meklēdama, uzlēkusi uz viņa rokas..

„Cik jauki," viņš dalās ar to savā priekā — „šī lielā liesma sakausēs visus zemes spēkus!"

XI

Bizantiskas celtnes. Acīmredzami noder par piemiteklīem dučiem cilvēces īstnieku, sapulcējušos ap pārsmalkas lapalvas — staniola veidolu, kas attēlo lielu primulas ziedu. Uzvezdamies kā citkārt uz zemes sniega apžilbināti ogļrači, tie, savādus ritmus uz mazām melnkoka plāksnēm klaudzinādami, raugās uz spīdīgo ziedu, ap kuŗu lodā rēna gaisma, bet kas nemitas spīguļot tūkstoškārt trakāk kā vizla vai vēl stiprāk — bet uz to katrs cenšas ieņemt stāvokli, it kā būdami pārliecībā, ka no gaismas — zieda uzskatīšanas ilguma var atkārāties viņu labklājība. Šis zieds pie visiem bauda acīmredzamu cienību.

No šķeltņainiem, akmeņveidīgiem traukiem tie laiku pa laikam atspirdzinādamies un atpūzdamies ieņem dzērienu — svinūdens kūsuli, kas skarbā gaismā izskatās pēc šampanieša ar briljantīgu mirdzumu. Pudeles vietā ir liela zibens bumba, kuŗa lido no viena kausa uz otru kā neredzama ķelneŗa apnēsāta.

Kā uguns signāls, kas pārmaiņus paspīd pie debesīm tieši virs primulas zieda pieminekļa, ik pa trīspadsmit ar pus minūtēm parādās gāzes kvēlgaisma, it kā noteiktos intervallos kāds tur vilktu un būdītu lielu krāsns aizvāršu; tas viss atgādina pakāpenisku saules aptumsumu un atgaismošanos. Šai gaismai ir redzams sakars ar zibens bumbu, par ko visi ir apmierināti un novēro to ar labpatiku. Te debesu vārstīšanās izbeidzas un savādie vīnkopji kļūst uztraukti. Pēc savas pamaņas viņi aiziet viens no otra prom un nemierīgi raugās debesīs, no kuŗām pēc ilgas, skauduras skatīšanās parādās zili, violetas baltas gaismas stars. Tas, brīžiem spilgts kā tāse, brīžiem pelēks kā plēne staigā no viena pie otra, rādīdams noslēpumainas zīmes. Zibens bumba pārvēršas par atsperi, paskrien zem primulas zieda un uzrauj to gaisā. Pēc tam visi saliek traukus vairākās vienāda gaŗuma līnijās. Pēdīgi pazūd arī gaismas stars, un uz brīdi iestājas tumsa.

Tūlīt pēc tam pie debesīm vidzīnādams sāk griezties sīks zvaigžņājs, kas savukārt pārvēršas dzinkstošos kāvos — luciferiskā ziemeļblāzmā, kas gan arī drīz nodziest.

Nu nāk briesmīga dārdoņa, tumsā parādās zvīgzne, kuŗas valdā katru dzīvu radību pārņem gaismas šķitums — trīs reizes iesaukdamies: „Atlantida, Atlantida, Atlantida"! tās visas ieskrien zvīgznē, paķeŗot celtnes un noliktos kausus līdzi un atstādamas aiz sevis dziļu ūdeni un vakarblāzmu primulas zieda krāsā, kā ilgu pasaules uzvaras zīmi.

MĀKSLINIEKI APVIENOJAS

Latviešu mākslinieku grupa: Ed. Dzenis, A. Nulītis, H. Mercs un A. Kopmanis 29. decembrī bija DV namā aicinājuši kopā Toronto latviešu tēlotājas mākslas māksliniekus. Ieradās R. Stāmere, J. Kuga, P. Kārkliņš, Eriks Dzenis, E. Krūmiņš, K. Langenfelds, V. Reinholds, A. Nulītis, H. Mercs un A. Kopmanis. Eduards Dzenis bija saslimis un sapulcē nepiedalījās. Iniciātori bija aicinājuši uz apspriedi mākslinieku, kas studējuši vai studē akadēmijā. Sapulci atklāja A. Nulītis, par sapulces vadītāju ievēlēja H. Mercu. Iniciātori ierosināja dibināt Kanadas latviešu mākslinieku apvienību, kas kopotu visus Kanadā dzīvojošos latviešu māksliniekus. Tās mērķi būtu, popularizēt latvisko mākslu, papildināt veco mākslinieku zināšanas un palīdzēt jauniem mākslinieciem iegūt profesionālās tēlotājas mākslas amata prasmi. Šīni sakarā apvienība varētu organizēt sistēmatisku lekciju ciklus, iekārtot studijas, rīkotu izstādes utt. Mākslinieku apvienībā var iestāties visi, kas sasnieguši zināmu gatavību kādā no tēlotājas mākslas nozarēm. Uzņems arī biedrus veicinātājus. Ierosinājums ieguva visu klātesošo mākslinieku atsaucību. Savu atbalstu dibināmai apvienībai apsolījuši arī Montreālā dzīvojošie latviešu mākslinieki I. un J. Kalniņi. Debatēm sekoja jaunās organizācijas valdes vēlēšanas. Par priekšsēdi ievēlēja Eduardu Dzeni. Valdē ievēlēja A. Nulīti, R. Stāmeri, H. Mercu, un A. Kopmani. Kandidāti — V. Reinholds un P. Kārkliņš.

Jaunā apvienība jau tuvākā laikā nodomājusi sarīkot lekciju ciklu un iekārtos studiju, kuŗā varēs strādāt kā vecie, tā arī jaunie mākslinieki. Nākošā rudenī sārīkos izstādi.

Apvienības sēdeklis ir pie pr-ža Ed. Dzeņa, 233 Lakeshore Dr., New Toronto, Ont., tel. CL 9-1835.

MĒĢINA DZĪVOT

(19. turpinājums)

Mukdāns bija ieskatījis Dīlāna vienkāršo tautas gudrību, aso kā taisnības, tā netaisnības izjūtu, kas atreiz reizēm uzkūsāja pārmetumos un sūdzībās. Atmiņā šis vīrs pacēlās zīmīgiem vaibstiem, iznira no tumsas kā akmens tēls, kam bija jānostājas tautas gaismas pilī kā nevainīgam cietējam.

Staigādams, domādams Mukdāns pilnīgi aizmirsa Klitiju. Sēdēdama uz gultas tuvu pie zvērojošas krāsniņas, viņa pēkšņi bija iesnaudusies nogurumā, saļimusi ar brūno matu lēšķi uz spilvena, kamēr kājas karājās pār gultas malu uz grīdas. Viņš gribēja to modināt, taču purināšana bija velta. Viņas miegaini glēvais augums smagi atšļuka, kad viņš to mēģināja pacelt. Pēdīgi viņš atmeta pūles, nomauca tai čabas, ierīkoja viņas kājas ērti gultā, atstāja viņu guļam. Pats viņš rakstīja brīdi, noliecies pār galdu, šad tad pamezdams skatu uz gulētāju, kuŗas seja siltumā daili zvēroja. Tad arī viņš pats sanošajā Rīlusumā uztaisīja guļu vietu uz dīvāna, satinās mētelī, aizmiga

Klitija diezgan bieži nāca pie Miķeļa Mukdāna. Viņš reizēm raidīja viņu projām, kad tā palika pārāk vēlu, bet ne ikreiz tas bija iespējams. Klitija ieviesās viņa dzīvē kā ieviešas pavasarī lapas kokos, zāle pļavā. Viņa bija neatlaidīga kā asns, kas aug par spīti visam, ja tik tam neatņem drusku zemes, siltuma. Viņa bija pievilcīga savā plaukšanā, savā jaunībā. Atgrūst viņu skarbi nebūtu nekādas nozīmes, jo to viņa vienkārši neaprastu, kaut gan citādi nebija nejūtīga, kā lieciņāja gadījums ar Krišu Dīlānu. Viņas vēles bija dabiskas, pat neapzinātas kā sēklai, kas grib dīgt. Pasaki tu saulgriezei, lai tā nezied ar savu apaļo zieda cepuri: tā tur stāvēs ar dzelteno, pret sauli vērsto kausu, bet tu būsi muļķis, tai ko pavēlēdams. Tāda bija Klitija. Mukdāns, protams, pārzināja pasaules vēsturi, rakstniecību, mākslu, lasīja senos grieķus, bet daudz un cieši bija dzīvojis ar vienkāršo tautu, ar strādniekiem. Tie viņu pievilka ar tiešumu, īstumu, neviltoto saprašanu. Tie neglaimoja, neteica tukšus vārdus, aiz kuŗiem glūnēja paslēpts ļaunums.

REDZĒJUMI UN BRIESMAS

I

Bargā ziema stāvēja stingra, nekustīga tāpat kā vara, kas sagrābusi latvju zemi savos nagos. Tie, kas satikās, zīlēja, kad nāks atbrīvošanas brīdis. Kādu dienu krievu pelēkā armija plūda caur Rīgu no Kurzemes uz Vidzemes pusi. Brīvības iela bija pilna puļķiem, lielgabaliem, ložmetējiem, municijas ratiem. Runāja, ka Vācija uz draudzības līguma pamata prasījusi krievu karaspēka atvilkšanu no Latvijas. Īstenībā tā tomēr bija tikai dažu divīziju pārvietošana, kas veltīgi lika uzmirdzēt latviešu sejām.

Ieradās vācu repatriācijas virsnieki aizvest pēdējos vēl palikušos vāciešus, kuŗiem pievienojās arī daži latviešu pilsoņi — bagāti tirgoņi, mācītāji ar vācisku ievirzi vai apprecētu vācu sievu. Pat kāds ļoti latvisks rakstu mācītājs, kas tautiskajam laikmetam bija dzīvojis līdz, pieteicās aizbraukšanas komisijā, apgalvodams, ka viņa senči bijuši vācieši. Viņa šaurā bārda drebēja, mute aiz veduma lāgā vairs neaizvērās; viņš kā brīnīdamies raudzījās, kamēr pierakstīja viņa vārdu, ziņas par tēviem, vectēviem, māti, veco māti, par pašu.

„Mēs emigrējam," viņš teica draugiem, kas vaicāja, kāpēc dedzīgais latvietis, kas bija redzējis dzīvu Krišjāni Valdemāru, Andreju Pumpuru, grib izceļot kopā ar vāciešiem. Draugi klusībā apskauda katru, kas varēja likumīgi izbēgt no sarkanās miglas, kuŗa klāja visu latvju zemi.

Vācu virsnieki, kas šai ierobe žotā uzdevumā bija atbraukuši uz Rīgu, likās kā brīvās Rietumu pasaules pārstāvji. Kad viņi uz ielas pagāja garām savās zaļgani zilajās uniformās, salti, lepni, nerunīgi, daudzi apstājās, lai uz tiem noskatītos kā uz brīnumu verdzības žņaugtajā valstī. Taču neviens tos neapturēja, neuzrunāja, jo visur sekoja spiegi.

Zelma Rūsane, kas gāja komūnistu vidusskolā un sākumā bija iestājusies sarkanajos komjauniešos, tagad sen vairs tajos nebija pēc drausmīgā pārdzīvojuma čekā. Viņa bija pārvērtusies, klusa tāpat kā Velta, kas reizē ar viņu bija apcietināta. Skolnieces vairs nevarēja uzticēties cita citai, draudzība bija samaitāta. Bālā Naida, kas tagad vadīja komjaunatnes pulciņu, gaņ bija diezgan rosīga, bet viņai neizdevās piedabūt pulciņā vairāk kā tikai dažas, kas tur iestājās drošības pēc vai savu vecāku īpašā apdraudētā stāvokļa dēļ. Naida gan gladās pie biedrenēm, reizēm pat noskuma, izskatījās norautdājusies, veltīgi jautāja:

„Kāpēc jūs man neuzticaties?"

Brašākās atbildēja ar kādu dzēlīgu joku, kas runāja par kaut ko citu, bailīgākās aizbildinājās ar mācīšanos, personīgām lietām. Mācības gads, lai tas bija kāds būdams, tuvojās beigām. Pilsētas dārzos ienāca pavasaris, lapas saplauka. Jaunās sirdis lēca kādai jaušamai līksmībai pretim, kaut gan visu tautu spieda tumšs, draudīgs, bezveidīgs slogs. Meiteņu sejas bija kā ar ēnu apvilktas, pat uz satikšanos ar zēniem gāja tikai kaislīgākās, kuŗām asinis dūca miesās ar pārvarīgu spēku. Velta pēc zināmā notikuma kļuva tāda pavisam atturīga ne vien pret biedrenēm, bet arī pret zēniem, ar kuŗiem agrāk bija labprāt tērzējusi. Viņa sēdēja solā kā sastingusi, biezie brūnie mati krita gar vaigiem, kas tikai drusku bālāki kļuvuši no iekšējiem pārdzīvojumiem. Vairs viņu nesaistīja pat Pēteris Vildavs, kam viņa, ar galvu pamādama, gāja gaŗām. Nūle Ieva Balga juta savu reizi pienākušu. Kur vien varēja, viņa satika Pēteri. Iejūsmīgais zēns, ko valdzināja meitenes savā kopumā, nevis kāda atsevišķi, nepretojās Ievas zibošajām acīm, jautrajam aicinošajam skatam, mazā auguma skaistumam, pievilcībai. Viņi bieži tagad gāja uz satikšanos pilsētas dārzos, aizklīda krēslā pie pareizticīgo katedrāles, kur viņiem bija iemīļots sols. Tur viņi sēdēja apkampušies. Viņas mati plūda gar zēna pleciem, glāsti kļuva arvien kairāki, asinis zvanīja ar pavasaŗa kveldi. Kad viņi palika ilgāk, pēc pusnakts latviešu iedzīvotāji pilnīgi pazuda no ielām, toties arvien biežāk redzēja krievus ar zilloku cepurēm. Tie mudžēja visur, arī dienā bija redzami. Pēteris ar Ievu vairs nebija tik vientiesīgi, ka nezinātu, ko šie viri nozīmēja. Par tiem mājās vecāki ļaudis runāja čukstot. Par biedēklīgo namu Stabu ielā slepeni stāstīja, ka tur naktīs skanot vaidi, pēkšņi tarkšķot vairāki motori, bet pat caur šo elliškīgo troksni varot dzirdēt šāvienus. Tad atveŗoties vārti, pa kuŗiem izbraucot smagās mašīnas, no kuŗām pilot latviešu asinis. Citas braucot iekšā, pilnas ar jauniem upuŗiem.

(Turpinājums sekos)

Bruno Šuriņš

REAL ESTATE BROKER
Active Member of Toronto Real Estate Board
PIRMAIS LATVIEŠU NEKUSTAMO IPAŠUMU BIROJS KANADĀ

PERKOT — PIEDĀVĀJAM PLAŠĀ IZVELE MĀJAS, VEIKALUS, FARMAS UTT.
PARDODOT
FARMAS — 20 LABĀKIE AĢENTI JUSU RICĪBĀ
ORANGEVILLE, SHELLBOURNĀ UN DUNDALKAS APKĀRTNE
AIZDEVUMU SAGADE — LĪDZ $2.500 PAR 3% GADĀ

PĀRSTĀVJI FIRMU LIETĀS
VALTERS GOBA. Tel. 9 4 J 1 3 Dundalk
NICK. BORISS, R.R.3. Waldemar, Ont.
GALVENAIS BIROJS OL 7561
1318 BLOOR ST. W. TORONTO, Birojs atvērts no pl. 10-10
Pārbaudiet mūsu pārdodamo namu sarakstu

LANSDOWNE — BLOOR. Tikai $5.000 iemaksa, pilna cena $18.000. Liela 10 istabu atsevišķa ķieģeļu māja, 2 virtuves, dubultgarāža. Vienreizēji labas izirēšanas iespējas. Viegli obligāciju maksājumi.

HIGH PARK. 9 istabu atsevišķa ķieģeļu māja, 2 virtuves, 2 vannas istabas, loti tuvu satiksmei un veikaliem. Pilna cena $18.500.
PILSĒTAS AUSTRUMU DAĻĀ, Kingston Rd. un Victoria Park rajonā, 6 istabu ķieģeļu māja, karsta ūdens apkure, garāža. Tikai $3.500 iemaksa.

Tuvākus paskaidrojumus par minētiem un daudz citiem īpašumiem jums vienmēr sniegs R. ŠILDERS un E. PUĶĪTIS, tel. OL 7561

LIELĀ IZVĒLĒ 1954. GADA
Meteor, Mercury un Lincoln
vieglo un vairāk kā 125 jaunu modeļu — katram darbam piemērotu — MERCURY smago automašīnu. Tāpat vairāk kā 100 visu firmu lietotu mašīnu izvēle
PUDDICOMBE MOTORS LIMITED
1543 BLOOR ST. WEST, TORONTO
Pārstāvis P. BERNĀTS
Tel.: darbā OL 7531, mājā HU 8-1488

O. E. CARSON
Ltd., Realtor
MEMBER OF TORONTO REAL ESTATE BOARD
O. INDZERS, 1318 Danforth, RI 7451
A. KAMPE, 490 College St., WA 4-7121
Sagādājam aizdevumus un sniedzam informāciju par nekustamiem īpašumiem

Pasūtiniet
ŽĀVĒTUS ZUŠUS
65c mārciņā, kā arī konservētus ŽĀVĒTO ZUŠU un SVAIGU ZUŠU GALERTU 1 märc. kārbās, $1.00 gab. ar piesūtīšanu.
EXCLUSIVE DELICATESSEN Co
10 Widmer St., Toronto, Canada

VENUS
LATVIEŠU PUĶU VEIKALS
105 Roncesvalles Ave,
Toronto
Tel. OL 4645
Ziedu sakārtojumi kāzām un citiem gadījumiem kā arī
- GRIEZTI ZIEDI,
- PODU PUĶES,
- GREZNUMA STĀDI

Latviešiem atlaide

Iris PUĶU VEIKALS
588 BLOOR ST. W. TORONTO, tel. ME 5665
Gaumīgi ziedu sakārtojumi laulībām un citiem gadījumiem
Griezti ziedi, podu puķes, palmas, zaļumu stādi. Līdzīpašniece latviete — sējēja ar ilggadīgu praksi. Organizācijām rabats

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St. W. Toronto, tel. LL 6792, pie Grace

IEGĀDĀŠANAS, IZCELOŠANAS vīzu, pasu, uzturēšanas, atjaunu, laulības šķiršanu legalizācijas un citas lietas administratīvas
Iesaistes kārtā
ALEKSANDRS KANBERGS
596 Sherbourne St., Toronto
(pie Bloor St.) tel. WA 1-7149

MATINEE HATS
DĀMU CEPURU VEIKALS
850 Bloor St. W. (pie Ossington Ave),
tel. LO 7076, Toronto
Krājumā: velūra, filca un kokteiļa cepures
Pagatavo arī no pienestā materiāla un pārveido lietotas cepures.
Gatavojam kažokiem piemērotas cepures un uzročus
MARTA ŠVERNS

RADIO UN TELEVĪZIJAS TECHN. A. EGLĪTIS
pieņem labošanā visāda veida radio un televizijas aparātus.
Pārbūvē Eiropas aparātus. Garantēts darbs
62 LANGLEY AVE, Toronto Tel. RI 6477

Jauns latviešu uzņēmums
ATVĒRTS
THE LITTLE HOME BAKERY
Īpašnieks A. VILPORS
1774 Eglinton Ave, Toron to, tel. RU 1-3935
Piedāvā: Dažādus konditorejas cepumus, piparkūkas, tortes, kliņģerus, speķa pīrāgus, smalkmaizītes, kā arī dažādus cita veida cepumus. Pasūtinājumus pieņem visāda veida konditorejas izstrādājumiem katrā laikā. Pasūtinājumus tiek lūgts nodot laikus

Frank Vass, B.A.
ADVOKĀTS — NOTĀRS
455 Spadina Ave, Apt., 403
COLLEGE un SPADINA ielu stūrī
Tel. birojā — WA 2-6111
WA 2-6112

N. ŠVĀNEBACHA DEJU STUDIJA
175 COLLEGE ST.,
Tel. WA 1-4318, Toronto
FOKSTROTS — ANGLU VALSIS
VIENS VALSIS u. c.
SAMBA — RUMBA — MAMBO
PRIVĀTSTUNDAS:
pieteikšanās un informācija katrā laikā

Dr. P. BĀRDIŅŠ
740 Spadina Ave (pie Bloor), Toronto
no plkst. 5-7 vak. Tel. kabinetā WA 1-7203, mājās MU 6324

S. HEIFETZ, NOTARY PUBLIC
68 Wellington W, (tuvu Bay St.) Toronto, Ont. tel. EM 6-6451
Vecākais celojumu un notāriāta birojs Kanadā — 35 gadu pieredze. Pieredze immigrantu lietu kārtošanā, notariālu dokumentu, Kanadas pavalstniecības, vīzu un dokumentu tulkojumu lietās.
Runā krieviski, vāciski un latviski

HORSESHOE TAVERN
JAUNA ĒDNĪCA
atvērta Toronto
Piesakiet rezervētas vietas banketiem, kāzu svinībām utt.
Priekšnesumi no Ņujorkas.
Labas maltītes
368 QUEEN ST. W.
Vietu rezervēšana EM 8-0838 prasot Mr. STARR vai HARRY

AMARYLLIS SARGA JŪSU SKAISTUMU!
Jaunajā gadā dāviniet skaistumu sev un draugiem!
Pieprasiet mūsu cenrādi
Pasi un diplomus neviens jums neprasa, bet jūsu labais izskats ir jūsu ieteikšanas raksts. Lietojiet ik dienas tieši jums piemērotus preparātus, ko ELZA PĒRKONE nodevusi jūsu rīcībā pēc pazīstamām un iecienītām receptēm
Kanadā: ELZA PĒRKONE, Amaryllis Cosmetological Institute, 61 Charles Street West, tel. WA 1-9011
ASV: Miss A. Matuzels, Greenwood Mountain, Maine

Dr. ANNA LAUKS
86 BLOOR ST., WEST. TORONTO
Physicians un Surgenos Building, ieeja no sāniem, istaba 614, Pirmdienās, trešdienās un sestdienās no pl. 10-12 rītā, pārējās dienās no pl. 6-8 vakarā.
Tel. kabinetā WA 2-8855, mājā LY 6349

Dr. SILVIJA ŪZANS
BERNU, IEKŠĶIGĀS UN ĀDAS SLIMĪBĀS
No pl. 6-7 ik dienas, izņemot sestdienas. Otrdienās, ceturtdienās, sestdienās arī no plkst. 12-1
52 Linsmore Cresc. (pie Danforth),
tel. GL 2892, Toronto

Mūsu speciālitāte — līgavu buķetes un citi ziedu sakārtojumi dažādos stilos
Visplašākā izvēlē rozes, lilijas, kallas, tulpes, narcises, acālijas, Alpu vijolītes, hiacintes utt.
Kanadas latviešu dailamatnieku s-bas salons
802 Bathurst ielā pie Bloor, KE 3884

AUTOMATISKAIS
GĀZES
ŪDENS SILDĪTĀJS
- Pilnīgi iekārtots, sākot ar $129.00 uz augšu
- Garantija uz 10 g.
- Iemaksa 10% apmērā, pārējais uz nomaksu līdz 3 gadiem. Šo summu jūs nomaksājat GAS Co reizē ar mēnešu maksājumu par gāzi.
- Iekārto 24 stundu laikā dabiskai gāzei

DRED
UN CITI
RAŽOJUMI
Par apsildīšanu, siltu ūdeni vai siltu gaisu lūdz zvanīt
GARNEY & CO
15 BARTON AVE,
ME 2554, TORONTO

BALTIC GARAGE
445 King St. E. Tel. EM 8-8153, Toronto
Motoru, karoserijas labošana un krāsošana, lēts un garantēts darbs
AUTO TRANSPORTS
A. PURJE P. KURRE

Dr. A. RATINOV
Bijušais slimn. ārsts Eiropā un Kanadā. Speciālists iekšķīgās slimībās, sevišķi sirds, kuņģa, astmas, reumatisma u. c.
Runā arī vāciski un krieviski
479 1-2 EUCLID AVE, WA 1-6708 Toronto

Dr. S. V. Feinman
Vines universitātes ārsts-chirurgs
Tel. LL 5739
Pieņem 6—9 vak., sestdienās no pl. 2—7 vakarā
251 CRAWFORD St.
(Dundas stūrī) Toronto
Runā vāciski un krieviski

Dr. T. L. Granovsky
ZOBĀRSTS-CHIRURGS
runā krieviski un vāciski
514 DUNDAS St., W.
Spadina stūrī
Zvanīt EM 8-9038, Toronto

Dr. Alexander Szatmari
nervu un noguruma slimības
260 St. Clair Ave, W. Toronto
Runas stundas no 2—7 pp. vai uz iepriekšēju norunu pa telefonu
WA 1-0556 vai MA 5243

Dr. MICHAEL BALKANI
spec. sieviešu slimībās un dzemdību palīdzībā
202 ST. CLAIR AVE pie Avenue Rd., Toronto, pieņem slimniekus
Tel. WA 1-9632 un HU 8-7841

Dr. med.
K. ZYMANTIENE
Ārste chirurģe sniedz dzemdību palīdzību 1189 Bloor St. W. Toronto (ieeja no 613 Brock Ave). Pieņem katru dienu no 1-4 un 5-8 un pēc vienošanās. OL 6851
Runā vāciski un krieviski

Dr. JĀNIS REKAI
chirurgs un dzemdību palīdzība
Dr. PAULS REKAI
iekšķīgās slimībās un Rentgena uzņēmumi
219 St. Clair Ave, W. Toronto, Ont.
Iepr. telef. pieteikšanās
WA 3-2395

UZ PASŪTINĀJUMU PAGATAVOJU KUNGU UN DĀMU APĢĒRBUS
V. KUČĀNS
387 Milverton Blvd., tel. GE 6813, Toronto
Lielā izvēlē jaunākās un labākās angļu drānas, katrai sezonai. Rūpīgi pielaikoju, glīti nostrādāju, lietoju astru drēbi, kamieļvilnas audeklus, satina oderes un labākos pārējos piederumus
10% atlaide pašreizējiem pasūtinājumiem
Katru dienu no pl. 9-21, sestd. no pl. 9-16

Dr. Inese Ziedins
ĀRSTE ZOBU SLIMĪBĀS
218 Greenwood Ave, Toronto, Ont. RI 2922
Pieņem no 1-9 katru dienu, sestdienās no 9-1

GREGORY CHARLAP
B.A.M.Sc., M.C.L.
ADVOCATE, BARRISTER and SOLICITOR
Biedrs pie augstākās tiesas, runā vācu un slavu valodas
Birojā UN 6-8791 MONTREAL, P.Q. Mājās AT 1858
University Tower Bldg., 660 St. Catharine St. W., Room 604

ZOBĀRSTE
NINA ČERNAVSKIS, Dr. med. dent. D.D.S.
pieņem pirmdien un trešdien no 2-9 vakarā, otrdien un piektdien no 9-5 vakarā
660 Broadview Ave, Toronto, tel. RI 4643

LATVIEŠU PUKU SALONS
CALLA
727 Danforth Ave, pie Pape,
tel. HA 9911, Toronto
Krāšņi ziedu sakārtojumi laulībām un citiem gadījumiem eiropiešu un kanadiešu gaumē. Griezti ziedi, podu puķes, tropiskie stādi bagātā izvēlē.
Palmas dekorācijai.
Latviešiem atlaide.
Piegāde mājās

Zobu ārsts Dr. N. NOVOŠICKIS
(Lietuvietis). Diplomēts Vācijā un Kanadā
345 Bloor St. W. (tuvu Spadina Ave)
Zvanīt WA 3-2003 pēc norunas pp. katru dienu
Runā vācu un slavu valodas.

TAUTIEŠI, NEMAKSĀJIET VELTI ĪRES!

Jo ar mūsu aizdevumu sagādi par 3 proc. gadā uz 2 gadiem tagad jums ir iespējams pašiem iegādāties savus īpašumus

V. PALMA

sniedz pakalpojumus latviešu valodā

MĀJU PIRKŠANAS-PĀRDOŠANAS LIETĀS

RI 3670

G. BATCHELLER, BROKER, 33 FAIRVIEW BLVD.

MŪSU REKLĀMA —

IZDEVĪGS TIRDZNIECISKS DARĪJUMS!

Šinī nedēļā labākais piedāvājums:

HIGH PARK — BLOOR 10 istabu 2 dzīvokļu atsevišķa ķieģeļu māja divos stāvos, ūdens-eļļas apkure, 2 vannas istabas, 2 virtuves, dubultķieģeļu garāža. Ļoti izdevīgs darījums.

AL. GARBENS

REALE ESTATE (28 g. Toronto)

1611 BLOOR ST. W., Tel. LO 2738 vai LA 8772 TORONTO

Piedāvājam īpašumus visos pilsētas rajonos, sagādājam aizdevumus un obligācijas

Šodien piedāvājam:

High Park, tuvu pie Roncesvalles

10 istabu labu ķieģeļu māja, ūdens-eļļas apkure, garāža, liels dārzs. Labi ienākumi un izdevīgas obligācijas. Iem. $4.500, cena $18.500. Nepieciešams iekšējais remonts.

Pacific — Bloor

Laba ķieģeļu celtne, 8 ist. plūs 2 saules telpas, brīnišķīgs dārzs. Garāža, ūdens-eļļas apkure. Jauks rajons, trīs virtuves. Cena $18.500. Iemaksa $4.000.

St. Clair — Lauder

Iemaksa $2.500. Cena $13.500. Ļoti laba māja, bet nepieciešama iekšējā izdaļošana. Cena un iemaksa drastiski samazināta ātrai pārdošanai.

Zvanīt mūsu pārstāvim P. AVOTINAM

ARNOLDS BERZIŅŠ

1247 ST. CLAIR AVE, WEST, TEL. ME 4655, TORONTO

Piedāvā: Mājas — Farmas — Apdrošināšanu — Aizdevumus — Mortgages — Apbūves gabalus

STARKMAN'S - BĒRZIŅŠ REAL ESTATE

Latviešu literātūras pamats

R. BLAUMAŅA KOPOTI RAKSTI

1. daļa $18.00, 2. daļa $21.00, kopā 11 sējumu

MAIJA PURENE II DAĻA

AIDAS NIEDRAS ROMĀNS

Šī grāmata izdota saskaņā ar līgumu un vienīgām izdošanas tiesībām līdz 1956. gada 4. martam, par ko rakstniece saņēmusi pilnu samaksu. Katrs cits izdevums ir rupja patvarība

Saskaņā ar rakstnieces piesūtīto eksemplāru un vēlējumu grāmatā ir izlaboti visi iepr. izdevuma sajaukumi

Vēl krājumā MAIJA PURENE I, zīda sēj., cena $3.40

LATVJU GRĀMATA

P. O. Box 332, Waverly, Iowa, U.S.A.

J. KREIĻA

FOTO STUDIJA

Izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, aplicībām, kā arī pārfotografē un palielina dokumentus un bildes. Amatieru filmas attīsta un kopē

Uzņēmumus lūdz iepriekš pieteikt

HA 3800. 445 Pape Ave

DAVID R. JOSEPHSON

R.O.L.B.E.O.

336A BLOOR ST. W., TORONTO

(Spadina Rd.) birojā WA 3-9494

ACU PĀRBAUDE RECEPTE

GRĀMATVEDE

ar Public Accounting

PRAKSI

pieņem vest grāmatas veikaliem un uzņēmējiem, kā arī palīdz taisīt noslēgumus, ienākuma nodokļa aprēķinus — T-4 lapas.

Zvanīt vakaros pēc pl. 6.30

JU 6675, Toronto

Dažādus elektriskos darbus veic

P. PURVS

Tel. MO 1640, Toronto

MŪRNIEKI VAJADZĪGI

Lūdz zvanīt tikai labus aroda pratējus — pastāvīgam darbam

H. OZOLAM

GR 7147, Toronto

Moderns delikatesu veikals

RIGHT WAY

1287 Gerrard St., E.

Toronto, tel. GL 9742

Lielākā izvēlē eiropiešu delikateses un plaša gaļas izstrādājumu — desu izvēle

Labākā maize

BĒRNU,

kam trūkst ģimenes pavarda, mīlestības un gādības, vēlas pieņemt par savu latviešu ģimene.

Off. adresēt šīs av. kant.

VECĀKIEM

LABĀKAIS PAR LĒTĀKO PIE[illegible] PHILLIPA

JŪSU VEIKALS

$169.00

Brīnišķīgas dzīvojamās istabas iekārtas ar smalkām mēbelēm, skaisti polstētas damastā, piemērotas katrai istabas krāsai. Atsperu un gumijas putu sēdekļi. Taupiet! Pērciet tieši no — PHILLIPA fabrikas.

TELPAS TAUPĪŠANAI GUĻAMDĪVANI,

VISLĒTĀKIE VISĀ PILSĒTĀ, SĀKOT AR $39.00 UZ AUGŠU

Phillips Chesterfield

FACTORY: 953 DUNDAS W. EM. 3-1611

SHOWROOM: 877 QUEEN W. [illegible]

MONTREALA

FOTO STUDIJA

OSKARS ASMENIS

1248 Mackay St., Apt. 1

Montreal, P. Q. Pilsētas centrā

Tel. WE 5543

KLAVIERU BUVĒTĀJS

A. KLAVIŅŠ

skaņo, labo, modernizē klavieres, dod lietpratēja padomus klavieru pircējiem

90 London St., Toronto

Tel. KE 8609

Pastāvīgi krājumā lietotas klavieres

DĀMU FRIZIERSALONS

MODEL

VIJA KREMANIS

109 Moberly Ave Toronto

Tel. GR 0464

Danforth-Woodbine, 2. stāvā

MEKLĒJU ANDREJU DRAUGS un MĀSU LĪZI no Sakas pagasta Menģu mājām.

Lūdz rakstīt šīs avīzes kantorī — Radiniekam

ATSAUCIES, PĒTERI MAIGONI, GĒRĶI,

Tev vēstule un fotogrāfija no vecākiem Latvijā.

Z. Andersons

1412 Park Ave, So.,

Minneapolis, Minn.

U.S.A.

IZPILDU APMETUMA DARBUS

jaunus, kā arī laboju ikkatrā vietā. Ātrs darbs, mērenas cenas.

Zvanīt OL 8306, Toronto

BĒRNUS

pieņem bērnu dārzniece latviešu mājā Gerrard — Carlaw.

HA 8224, Toronto

DANFORTH — BROADVIEW rajonā izīrējamas 2 — 3 nemēbelētas istabas, uz vēlēšanos garāža. Zvanīt pēc plkst. 6 vak. RI 1767, Toronto. (745)

IZĪRJAMS pilsētas ziemeļos mājas 2. stāvs — divas gaišas istabas un virtuve. Garāža. Var būt ģimene ar bērniem. Mt. Pleasant — Eglinton rajonā, Toronto. Zvanīt vakaros MO 1864, Toronto. (724)

IZĪRĒJAMAS divas nemēbelētas istabas ar pa daļai mēbelētu virtuvi. Zvanīt HA 6350, Toronto. (735)

IZĪRĒJAMA saulaina, gaiša istaba ar virtuvi 2. stāvā vienai vai divām personām. Zvanīt katrā laikā RI 4069, Toronto. (747)

LIELA mēbelēta istaba izīrējama Runnymede — Anniette rajonā, tuvu satiksmei, pēc plkst. 6 vakarā. Tel. RO 4568, Toronto. (748)

HIGH PARK — BLOOR rajonā 2. stāvā izīrējama saulaina mēbelēta istaba ar virtuvi. Zvanīt pēc plkst. 6 vakarā. JU 4531, Toronto. (672)

ANNETTE — JANE rajonā izīrējama mēbelēta istaba, garāža. Vienmēr silts ūdens. Uz vēlēšanos pilna pansija. LY 0814, Toronto. Zvanīt pēc plkst. 5 līdz 8 vakarā, sestdienu un svētdien visu dienu. (725)

IZĪRĒJAMAS mēbelētas istabas ar virtuvi ģimenei vai vieniniekiem Delevare Ave pie Bloor ielas. Tel. OL 1273, Toronto. (738)

HIGH PARK rajonā izīrējama saulaina istaba ar virtuvi, ar vai bez mēbelēm. LY 7944, Toronto. (730)

IZRĒJAMA istaba ar vārīšanas iespējām par $7.00 nedēļā. Garāžas iespējas. 96 Dellpark Ave, pie Bathurst un Lawrence. (732)

BROADVIEW — DANFORTH rajonā izīrējama labi mēbelēta istaba ar virtuvi precētam pārim. Zvanīt pēc plkst. 6 vakarā GE 6172, Toronto. (733)

S. VASARĀJA

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

izdara pakalpojumus katrā laikā

Zvanīt OL 1403, Toronto

†

ĪDA DIMITRY

Dzimusi 1885. g. 28. februārī.

Mirusi 1955. g. 1. janvārī

— Augšā aiz zvaigznēm, tur tiksies reiz mīļi

Tie, kas šeit pasaulē šķirušies bij...

Dziesma: 780-4a.

Sv. Jāņa Latviešu ev.-lut. draudzes Bēru kase Toronto

JAUNAS TILTA APGĀDA GRĀMATAS

Ivandes Kaijas romāns GAIDAS PIRMĀ MĪLESTĪBA, 288 lpp. iesiets $2.80

Kārļa Studenta ĒNU SPOGULIS — tās ir viņa ceļojuma piezīmes kolportiera gaitās, 260 lpp., iesieta $1.70

Aleksandra Grīna KLUSIE CIEMIŅI. Šeit sakopoti mūsu ievērojamā rakstnieka stāsti, kas līdz šim nav trimdā publicēti, 250 lpp., iesieta. $2.00

Kārļa Jēkabsona SIEVIETES ir īpata grāmata, kurā rakstnieks deviņās novelēs centies ieskatīties sievietes dabā un tās liktenī, 256 lpp., iesieta $2.50

Elīnas Zālītes AGRĀ RŪSA ir spriedumos pārdrošs, asās līnijās tverts dzīves īstenības romāns, kas saista ar savu tematiku, ar notēloto vidi — jo sevišķi Rīgu. I daļa, 256 lpp., iesieta $2.50, II daļa 288 lpp., iesieta $2.80

Augusta Melka romāns LABĀ OSTA ir darbs, kurā attēloti igauņu jūrmalas laudis reālistiskās, bet spilgtās krāsās. Viņš izcēlis niecīgā, bet vienreizīgā cilvēka dzīves cīņu un dzīves ziņu. 256 lpp., iesieta $2.50

Aleksandra Grīna romāns DVĒSEĻU PUTENIS, I daļa, 332 lpp., iesieta $3.00

Jēkaba Janševska romāns DZIMTENE, 8 grāmatās. Nesaīsināts izdevums, kopā vairāk par 2000 lpp. ar mūsu labāko grafiku — Brencēna, Zeberiņa, Apsīša un Krūkās illustrācijām. Viss komplekts, iesiets $16.00

Jēkaba Janševska romāns BANDAVA ir Dzimtenes tiešs turpinājums. Jau iznākusi I daļa, 255 lpp. iesiets $2.50

Jāņa Plauža romāns IESLĒGTIE ir romāns par kurzemniekiem zem vācu okupācijas Pirmā pasaules kara laikā, 260 lpp., iesiets $1.50

DZĪVĪBAS KAUSS, mīlestības stāsti. Šeit apvienoti 15 redzamu latviešu rakstnieku stāsti par vienu temu — mīlestību, šo dzīvības spilgtāko un spēcīgāko izpausmi, 256 lpp., iesiets $2.50

Žurnāls TILTS Nr. 15 (jaunākais numurs) $0.50

Sagatavošanā:

Al. Grīna DVĒSEĻU PUTEŅA II un III daļa. J. Janševska BANDAVA 2. 3. un 4. d. I. Kaijas IEDZIMTĀ GRĒKA 2. un 3. d.

Visas grāmata ir krājumā un tās izsūtām nekavējoties. Varat pieprasīt arī savam grāmatu piegādātājam, jo grāmatas būs dabūjamas visās solidajās grāmatnīcās un grāmatu galdos.

Lai saņemtu Tilta apgāda grāmatas par abonentu cenu, ir jāpērk līdz ar grāmatām arī pēdējā žurnāla Tilts burtnīca

Apgāda galvenais pārstāvis ASV un Kanadai

R. KRŪKLĪŠA GRĀMATNĪCA

511 Charles St., East Lansing, Mich., U.S.A.

Iznācis ALEKŠA RUBUĻA romāns

AR NĀVI UZ TU

Vienīgais latviešu romāns, kas rāda mūsu karavīrus, sākot ar Krievzemes purviem līdz kapitulācijai: bunkuru dzīve, drāmatiskas kaujas, mīlestība, traģika un karātavu humors

303 ies. lapp. maksā tikai $3.00

JĀŅA ŠĶIRMANTA APGĀDS

2415 S. Kedzie Ave., Chicago, Ill., U.S.A.

BAZNICAS ZIŅAS

Ņujorkas latv. ev.-lut. draudze, 564 Second St., Brooklyn 15., N.Y.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis (331 Argyle St., Port Arthur, Ont., tel. 4-0302).

Svētdien, 9. janvārī, plkst. 6.30 vak. dievkalpojums: Latviešu strēlnieku un viņu ciņu piemiņas brīdis.

Svētdien, 23. janvārī, plkst. 6.30 vakarā dievkalpojums.

Dievkalpojumi notiek Fort Villiamā Trīsvienības (Trinity) baznīcā, 560 May St.

Māc. V. Sēfers, (659 Piccadilly St., London, Ont.).

Londonā 9. janvārī, plkst. 4 pp. Trīsvienības bazn. dievkalpojums.

Velandā, 16. janvārī, plkst. 12.30 pp. Ungāru bazn. dievkalp.

St. Katarinēs 16. janvārī, plkst. 2.30 pp. Kristus baznīcā dievkalp.

Londonā, 23. janvārī, plkst. 4 pp. Trīsvienības bazn. djevkalpojums.

Māc. E. Pavasars, 209 East 38th St., Hamilton, Ontario.

Hamiltonā, latviešu draudzē, svētdien, 1955. g. 9. janvārī, plkst. 7.00 vakarā draudzes bībeles stunda 20 Carrick St.

Trešdien, 1955. g. 12. janvārī, pl. 6.30 vakarā jaunatnes vecākās grupas sanāksme — 132 East Ave. So.

Piektdien, 1955. g. 14. janvārī, pl. 6.30 vakarā jaunatnes jaunākās gr. sanāksme — mācītāja mājā.

Māc. A. Cops, (118 Isabella St., Toronto, Ont., tel. WA 3-1873, Toronto, Sv. Andreja bazn., Carlton un Jarvis ielu st., tel. WA 4-1563).

Dievkalp. 9. janv. pl. 11. Svētrunu teiks prāv. J. Kullītis no ASV.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LO 2510.

Māc. A. Briedis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. OL 8171.

Dievkalpojumi sv. Jāņa Latviešu ev.-lut. draudzē Toronto 1955. gada janvārā mēnesī.

9. janvārī, plkst. 4 pp., dievkalpojums sv. Jāņa baznīcā. Māc. A. Briedis.

16. janvārī, plkst. 4 pp., dievkalpojums Trīsvienības baznīcā. Māc. A. Lūsis.

23. janvārī, plkst. 4 pp. dievkalpojums sv. Jāņa baznīcā. Māc. A. Lūsis.

30. janvārī, plkst. 4 pp. dievkalpojums Trīsvienības baznīcā. Māc. A. Briedis.

Bramptonā Latviešu ev.-lut. dr. dievkalpojums 23. janvārī, pl. 1.30 pp. Grace United baznīcā. Māc. A. Briedis.

Māc. Edg. Lange, 73 Putman Ave Apt. 3, Ottawa, Ont.

Otavas latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi notiek Otavā, sv. Pētera baznīcā, Sparks un Bay ielu stūrī.

Māc. K. Avotiņš, 1174 West 13 Ave, Vancouver, B.C.

Vankuverā dievkalpojumi Kitsilano luterāņu baznīcā, 12 Ave un Stephens ielu krustojumā.

1955. gada 9. janvārī, plkst. 3 pp. dievkalpojums ar Veco strēlnieku Ziemassvētku kauju atceri.

Māc. Ed. Ķerģis, 153 Bancroft Dr., Sudbury, Ont., tel. OS 3-3284.

Sadberijā, svētdien, 9. janvārī, pl. 14 sv. Jāņa baznīcā. (238 Pine St.) dievkalpojums ar sv. vakarēdienu.

Timminsā, svētdien, 16. janvārī, plkst. 15 lut. baznīcā (Spruce St.) dievkalpojums ar sv. vakarēdienu. Bērniem mācības plkst. 10.

Māc. H. Kušiņš (4571 Coolbrook Ave, Montreal, P.Q. tel. DE 8394).

Montreālā — Debesbraukšanas baznīcā, Outremount un Blair Ave stūrī.

9. janvārī plkst. 1.30 pp. — dievkalpojums.

23. janvārī — plkst. 1.30 pp. — dievkalpojums.

Bērnu dievkalpojumi — 9. un 23. janvārī, plkst. 12.30 pp.

Otavā — sv. Pāvila ev.-lut. baznīcā, 210 Wilbord St., 16. janvārī, plkst. 2 p. dievkalpojums.

30. janv. pl. 2 pp. dievkalpojums.

Ticības mācības stunda bērniem 16. un 23. janv., plkst. 1.30 pp. baznīcas zālē.

Kornvāllā — Anglikāņu baznīcā, 1st. St. un Morboro St. stūrī.

15. janvārī, (sestdien) — plkst. 7 vak. dievkalpojums.

Māc. Arturs Voitkus, Kristus ev.-lut. latviešu draudze Hamiltonā — 87 Jackson St., W., tel. JA 8-2259

Kristus ev.-lut. latviešu draudzē, Pāvila baznīcā dievkalpojums svētdien, 9. janvārī, pl. 5.30 pp. Svētdienas skola pl. 4 pp.

TORONTO EVANĢELISTU TEMPLI

Latviešu dievkalpojums (latv. valodā) Dundas — Bond ielu stūrī, katru svētdienu plkst. 4 pēc pusdienas. Visi laipni ielūgti.

Kungu un dāmu drēbnieks

A. SILAVS

634 Ontario St., Toronto

Tel. WA 4-8855

Uzvalki un kostīmi, sākot ar $35

GERALD H. MARSDEN

Advokāts un notārs

6 Adelaide St.E. Room 809

EM 6-9614

runā vāciski un krieviski

Mr. A. KERSON,

īgauņu jurists,

mājās MA 0141, Toronto

Latviešu dāmas! Eiropas friziere

Kapsi's Hair Styling

113 MAC PHERSON AVE.

Starp Yonge St. un Avenue Rd.

Pirmklasīgs darbs pie ilgviļņiem, matu griešanas, krāsošanas un skropstu kopšanas. Iepr. pieteikties pa tel. WA 2-4585

runā vāciski, krieviski un zviedriski

INGRIDAS **GUTBERGS** KARINAS

DIVU KLAVIERU

KONCERTS

EATONA AUDITORIJĀ
TORONTO

Sestdien, 8. janvārī
1955. g. plkst. 8.30 vakarā

Programmā: J. S. BACH — GUY MAIER, STRAVINSKY, SAINT SAENS, JĀNIS MEDIŅŠ, veltījums māsām Gūtbergām divām klavierēm un RACHMANINOFF.

Ieejas kartes Latvija Amerika kantorī: $2.50, $2.00 un $1.50. Sākot ar 30. decembri, Eaton Auditorium pie kases.

CIK DAUDZ PAMATA BIJIS TICĪBAI KURZEMĒ 1945. G PAVASARĪ

Katrs daudzmaz krietns latvietis 1945. gada pavasarī, kad karotāju liktenis jau šķita izšķirts, būtu darījis to, ko darīja tie trīs kalpakieši, kas marta mēnesī satikās Liepājā uz ielas (A. Bulle, A. Kroders un A. Skrēbers) un vienojās uzņemties iniciātoru grupas pienākumu — organizēt pašu latviešu varu mūsu zemē, lai tā nekļūtu par upuri chaosam un kara izbeigšanās posma bezprātībām. Tā Kurzemē radās pagaidu valdība un pagaidu Tautas padome, kuŗu darbībai gan liktenis bija lēmis pārāk īsu laiku, jo starptautiskie notikumi pēkšņi sagriezās mums par labu un kara uzvarētāji palika pie savas kļūmīgās vienošanās par Vācijas beznoteikumu kapitulāciju, ko kurzemnieki ieskatīja par pēdējo aklību un neticēja, ka karš tā varētu beigties, kādēļ līdz pēdējam brīdim turējās Latvijas zemē, ticēdami — „brīnumam," kās būtu bijis nekas cits kā sekošana vesela prāta spriedumiem un redzīgiem vērojumiem. Bet Rietumu sabiedroto visaugstākā politiskā vadībā izšķirēji ir bijuši tādi iespaidi un tik ārkārtēja nezināšana par Krievijas valdītāju nolūkiem un raksturu, kuŗu esmei vienkārši negribējās ticēt, ievērojot mūsu augstās domas (toreiz) par Rietumu kultūru un augsto politisko līmeni.

PAGAIDU VALDĪBAS DARĪJA SAVU

Arī daži konkrēti notikumi Kurzemē pašā apstiprināja kurzemnieku ticību, ka kara gala rezultātu nodiktēs veselais prāts un Rietumu kultūras pasaules pašuzturēšanās instinkts, kam pareizi jānojauš maskaviešu launprātīgais viltus. Kad pagaidu valdības organizēšanās sēdē bija nolemts valdību nodibināt, tad šis valdības izraudzītais ministru prezidents pulkvedis R. Osis un viņa vietnieks agr. J. Andersons (kas Kurzemē bija pavisam cits virs nekā tagad trimdā, kur viņš kļuvis par Bruno Kalniņa akli paklausīgu sekotāju, acīmredzot aiz bailēm, ka viņu nepataisa par kādu „fašistu," kolaborantu vai tml.) ieradās pie vācu spēku pavēlnieka Kurzemē, pieteikt pagaidu valdības nodibināšanu. Vācu ģenerāļa pirmā atbilde bija, ka viņš to nepieļaus, un ja tas tomēr notiks, tad viņš pavēlēs visus šīs valdības locekļus — pakārt. Taču, noklausījies latviešu pārstāvju argumentos, viņš beidzot teica: „Labi, pagaidīsim pāris dienu. Mums ir sakari ar admirāļa Dēnica stābu, un Dēnicam ir sazināšanās ar angliem. Ziņošu stābam un rīkošos atkarā no Dēnica atbildes." Pēc divām dienām vēl atbildes nebija, un vācu komandējošais ģenerālis palika pie sevām pirmā brīdī izsacītām domām, bet viens no pulkvežiem, kas arī piedalījās sarunās, turpretim, teica, lai rīkojamies tālāk, jo vācu lieta ir zaudēta, un latviešiem jābūt gataviem radīt varu savā zemē. Un pagaidu valdība darbu turpināja.

Nonākot brīvajā pasaulē kā politiskiem bēgļiem, tikām pie materiāliem, kas liecināja par kaŗa laika politiskām aizkulisēm un sabiedroto dažādiem viedokļiem daudzos jautājumos, no kuŗu tādas vai citādas izšķiršanas bija atkarīgs mūsu liktenis. Viens no visievērojamākiem avotiem par apstākļiem kaŗa gados ir brīvās Polijas pēdējā vēstnieka Vašingtonā Cechanovska memuāri — ievērojamākā no pēckaŗa memuāru grāmatām. Šim publicējumam sekoja daudzi citi, beidzot paša Čerčila memuāri, kuŗos Kurzemes valdību interesējoši apstākļi tomēr atspoguļojas ļoti vāji, kaut gan vairākās vietās tie skarti, bet atstāti pagaidām bez skaidras atbildes, acīmredzot politisku apsvērumu dēļ. (Čerčila memuāri tiešī tādēļ daudz zaudē no savas vērtības, ka tos rakstījis vīrs, kuŗš vēl joprojām sēd Anglijas ministru prezidenta krēslā un vada savas valsts aktuālo politiku).

Bet savas 80 gadu dzimšanas dienas atmiņu, meditāciju, morālu pārdomu un citu dvēseliska apstākļu iespaidā Čerčils teic runu un atklāj, ka viņš 1945. gadā maijā, Vācijas kapitulācijas stundā, pavēlējis Montgomerijam vācu kaŗaspēku atbruņot ar tādu aprēķinu, ka šo kaŗaspēku eventuāli drīz atkal vajadzēs apbruņot un kopā ar to cīnīties pret krieviem. Tā bija milzīga sensācija, kas satrauca visas pasaules sociālistus, kuŗi jau bija labā ceļā uz pasaules sociālistiskās vienības frontes radīšanu kopā ar it kā pārveidoto Maļenkova režīmu! Anglu leiboristi Čerčilam tā arī pārmeta, ka „postu viņš ar savu atklājumu ir jau nodarījis, bojādams vienošanās iespējas ar Maskavas valdību," uz ko Čerčils atbildēja ar labu humoru: „Maskava runā par faktiem, ne par jūtām!" Čerčila atklājums bija pateikts, un nepateiktu to nevarēja vairs padarīt arī paša izgudrā taisnošanās: „Varbūt tā telegramma nemaz nav nosūtīta. Varbūt tā nemaz nebija sūtīta Montgomerijam!" Kad Montgomerijs jau bija pateicis, ka viņš tādu telegrammu tiešām saņēmis un pavēli izpildījis. Arī tas ir skaidrs, ka Čerčils ar šo atklājumu nenāca bez sava konkrēta politiska nolūka, kuŗa raksturs, protams, kļūs zināms tikai ar laiku.

Čerčila atklājums vairs neapklusīs, par to vēl daudz tiks runāts un spriests. Mūs tas interesē visaugstākā mērā, kādēļ mums šajā lietā jāseko katram sīkumam.

Pašā pēdējā laikā atklājās vesela sensācijas. Anglijas parlamentā anglu sociālistu partijas vīri viens pēc otra uzdod jautājumus Čerčilam, starp citu, 15. decembrī: „kādēļ 1945. gada maijā Montgomerijs nav licis tūliņ apcietināt Gēringu, Jodlu un Špēru un uz kāda pamata Dēnics drīkstējis 23. maijā Flensburgā novietoties kā valdība, kuŗas rīcībā bijusi pat radio stacija?" (Salīdzini ar iepriekš minēto Kurzemes valdības pārstāvju sarunu ar vācu komandējošo ģenerāli Kurzemē).

VĀCU AVIĀCIJAS NIEKA LIECĪBA

Par to pašu lietu 16. decembra Maskavas Pravdas numurā Čerčilam asi uzbrūk boļševiku maršals Žukovs, viņu un Montgomeriju apsūdzot nodevībā, jo vēl 1945. gada 20. novembrī (tātad pēc tā paša gada augustā nolīgtā Potsdamas līguma!) viņš, Žukovs, kā padomju delegāts sabiedroto kontrolkomisijā, vērsies pret bijušās Hitlera armijas organizētu vienību uzturēšanu britu joslā, ar simtiem tūkstošiem vīru, ar visiem virsniekiem, stābiem un visām ierīcēm, pie kam amerikāņiem tas bijis noteikti zināms. Toreiz Montgomerijs esot — „liekuļīgi aizbildinājies ar vācu vienību atbruņošanas techniskām grūtībām."

Šīs paša pēdējā brīža ziņas gluži sensācionāli papildina viena aculiecinieka — vācu virsnieka stāsts, ko tas sniedz Bonnā (Sic!) Zalcburgas laikraksta Südost—Tagespost korespondentam, kuŗa liecinājums nonācis mūsu rokās.

Minētais Zalcburgas laikraksta korespondents raksta 5. decembrī, ka „Čerčils ar savu atklājumu skāris vienu no visnoslēpumainākajiem un uztraucošākajiem gadījumiem Otrā pasaules kaŗa beigu cēlienā. Ka lieladmirāļa Dēnica valdību Flensburgā (skat. Žukova rakstu Pravdā) atzinis vismaz Montgomerijs, par to šobrīd vairs nav iespējams strīdēties un šādu faktu apšaubīt." Bet šim skopajam ārējam faktam ir daudz bagātākas politiskās aizkulises, — turpina vācu korespondents, un šīs aizkulises var liecināt par daudz ievērojamākām lietām, kādas norisinājušās starp tā laika Vācijas vadību (Dēnicu. — Ref.) un starp angliem. Un autors saka, ka viņš par šī laika notikumiem var nodot savu liecību, kā aculiecinieks.

Proti: viņš savus pienākumus pildījis Berlīnē, kur viņš saņēmis bruņošanās ministra Špēra pavēli doties uz „Vācijas Ziemeļu valsts" telpu (Nordreich) un Hamburgas-Rostokas-Flensburgas trisstūrī sameklēt šīs valsts valdības apmešanās vietu. Uz šo telpu tika virzīts arī kaŗaspēks, starp citu Gneizenava un Šarnhorsta divīzijas resp. ģen. Venka armija, no kuŗas smailes pilnīgā pānikā bēga sarkanā armija. Tāds pats norādījums bijis dots arī no Gosenes-Ķēnigsvusterhauzenes ielenkuma izkļuvušajām 9. un 12. armijām. Korespondents šajā telpā saticis vairākus kaŗa biedrus, kam arī bijis uzdevums sagādāt telpas savām daļām un iestādēm.

Autors saka, ka „toreiz bija pilnīgi skaidri redzams, ka vismaz angļi beznoteikuma kapitulācijas noteikumus grib ignorēt un atmest un slēgt separātu pamieru ar „Ziemeļu Vācijas valdību," kuŗas pirmais uzdevums būtu bijis aizsargāt angļiem tik svarīgo Dānijas un Holandes telpu pret eventuālu krievu iebrukumu. (Atceroties krievu iebrukumu Bornholmas salā, kuŗu tie tomēr atstāja, tātad acīmredzot ļoti liela spiediena rezultātā). Visi šie nodomi palikuši nereālizēti tādēļ, ka krievi beidzot tomēr apstājušies Meklenburgas telpā. (Droši vien saņēmuši attiecīgu informāciju no Hopkinsa — Hissa laudīm tā laika stabos!?).

ČERČILA ATKLĀJUMS NEAPKLUSĪS

Vācu autors taisa šādu secinājumu par iemesliem, kādēļ Čerčils šo momentu noklusējis savos memuāros: „Viņš Potsdamas līgumu ieskatījis par jaunu notikumu attīstības sākumu, un šī attīstība tagad tikai veidojas."

Vēl vācu autors piebilst, ka „toreiz uz ziemeļu telpu virzītajās karaspēka daļās noteikti tika izplatīta informācija, ka — drīz atkal būs jāvēršas pret sarkano armiju, un šoreiz kopā ar britiem." „Un Dēnicam," nobeidz vācu autors, „ir daudz vairāk zināms, nekā viņš Nirnbergas prāvā par šiem notikumiem izteicās. Kad pēc 2 gadiem viņš būs no apcietinājuma brīvs un ja viņa partneŗi no britu puses viņu atbrīvos no dotā klusēšanas solījuma, tad, domājams, viņš šajā lietā teiks daudz svarīga. Jo sērs Vinstons pats ir par to runājis, un šis jautājums vairs neapklusīs."

A. Kr.

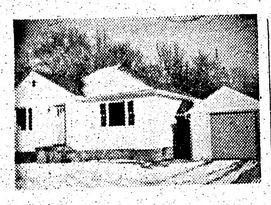

ALFREDS MEIJERS

REAL ESTATE & BUSINESS BROKER

191 St. Clair Ave, E.
Tel. HU 1-3212, Toronto

Mēs speciālizējam māju pārdošanu Toronto ziemeļu rajonā.

Jūsu priekšrocības:

- **Jaunākas mājas ar apstādījumiem, tirām un klusām ielām.**
- **Ērta pazemes dzelzceļa satiksme.**

Speciālpiedāvājumi sakarā ar mūsu biroja atklāšanu:

$3000 IEMAKSA 6 ist. atsevišķa māja Davisvilles — Mt. Pleasant rajonā. Garāža. 30 reiz 142 pēdu gruntsgabals.

$3,500 IEMAKSA 6 ist. atsevišķa māja pie Bayview ielas, tuvu skolai, skaists dārzs, garāžas iespēja. Ejlas-ūdens apkure.

$15,000 PILNA prasītā cena, 6 ist. atsevišķai mājai St. Clair E. rajonā. 1 atklāta obligācija uz 10 gadiem. Izdevīgs pirkums.

$17,000 — 7 istabu atsevišķa māja, garāža, liels gruntsgabals un skaists dārzs. Iemaksa pēc vienošanās.

ĢIMEŅU MĀJAS (BUNGALOWS)

Willovdale (pie 10. autobusa pieturas)

$12,500 PILNA CENA 5 ist., privāts iebraucamais ceļš, ejlas apkure, liels gruntsgabals ar angļu kociņiem.

$2,000 IEMAKSA 5 ist. ar izbūvētu pagrabu. Dārzs, garāža. Tuvu autobusa pieturai.

KO SAKA ASTROLOGI...?

Hamburgas radiofonā pārrunu vakarā vācu astrologu pareģojumi 1955. gadam bija šādi:

Vispārējs miers Eiropā.

Bruņots konflikts starp komūnistu Ķīnu un Amerikas Sav. Valstīm, kuŗa izraisītāja būs Formoza.

Sagaidāma vācu armijas noorganizēšana un Rietumvācijas saimnieciskais uzplaukums.

Kāda britu politiskā vadoņa nāve.

Dramatiski notikumi, kuŗos Molotovs būs galvenais aktieris.

Piezīmējams, ka pagājušā gadā šie paši astrologi precīzi noteica Eiropas kopējā aizsardzības plāna spēkā stāšanos. **Ind. Sk.**

APKART ZEMES LODEI

● Septembrī altāra priekšā Downhamā stājies Vincents Jones un līgava Joana Lee, tērpušies parastajos laulību tērpos. Pēc notikušām laulībām pāris devies medusmēneša ceļojumā un pēdīgi ievācies kādā Londonas priekšpilsētas dzīvoklītī.

Tuvāk pārbaudot dzimtsarakstu nodaļas ierakstus, izrādījies, ka līgavainis nav vis virietis, bet sievete — 26 gadus veca Violeta Jones.

Tagad abi „jaunlaulātie' saukti pie atbildības par viltus liecību došanu, jo pēc Anglijas likumiem cita sodāma nodarījuma veida nevar vainīgiem pierakstīt.

● Tautsaimnieks J. Leščinskis aprēķinājis, ka ASV Ņujorkā dzīvo 2.3 milj. žīdu, ASV mazās pilsētās žīdu gandrīz nemaz nav. Mazpilsētu žīdu galvenā nodarbošanās ir tirdzniecība — 63 proc., 17 proc. ārsti, aptiekņieku 7 proc., mēlndarba strādnieku tikai 2 proc. Fabrikas speciālistu un technisku darbinieku žīdu starpā ir maz, bet daudz to strādā birojos un noliktavās — ap 30 proc. Brīvās profesijās ASV žīdu lielākā daļa ir ārsti — 35 proc., advokātu 16 proc., bet skolotāju 11 proc. Kolledžas vai augstskolu beigušo starp žīdiem ir 36 proc., bet vidusskolu beigušo skaits tāpat ir 36 proc. Žīdu bērni no 6 līdz 16 gadu vecumā ap 66 proc. apmeklē žīdu skolas. 50 proc. žīdiem ir savi nekustamie īpašumi.

● Savienoto Valstu statistiķi konstatējuši, ka tipisks amerikānis katru gadu saņem 305 vēstules, 438 reizes sarunājas pa telefonu, apēd 397 olas, 151 mārciņu gaļas, izdzer 1.1 galonu stipro dzērienu un 16.7 galonu alus. Ikgadus Amerikā svin 566.793 kāzas, bet šķiras 388.000 pāru. No 62.242.000 strādājošiem uz laukiem strādā tikai 6.970.000 cilvēku. 545.675 personas ikgadus mirst ar sirdsslimībām, 215.525 ar vēzi.

ČERČILS...

(Pārnesums no 3. lpp.)

Smaidīgi tam pievienojas arī Džo: „Kad man no dzīves tribīnes būs reiz jānokāpj, mums būs pietiekami citu vīru, kas konsekventi turpinās Padomju Savienības politiku. Nākošajiem 30 gadiem es neparedzu gan nekādas grūtības!"

No šī Staļina „pravietojuma" tomēr nav vēl ir desmit gadu pagājis, kad paši visstiprākie trīs sabiedrotie stāv liktenīgas dilemmas priekšā. Gordija mezgls tā sasējies, ka to pat pārcirst šobrīd jau ir bīstami...

Zīmīgi ir Čerčila toreizējie pārmetumi Staļinam, ka Padomija tiecas pēc rietumiem. Čerčila slepenie ziņojumi Trūmenam pierāda, ka lielais britu valstsvīrs apzinājies, cik liela kļūda pielaista atdodot krieviem Čechoslovakiju un Vācijā Saksijas un Tīringas apgabalus. Ja viss būtu noticies tā, kā Čerčils bija vēlējies, amerikāņi vēl šodien būtu Leipcigā, Magdeburgā un Hallē, par spīti visām iepriekš norunātām Vācijas okupācijas joslām. Padomijas rīcība daudzējādi pārkāpjot Jaltas nolīgumus, pēc Čerčila ieskata bija pietiekama, lai šos noteikumus no savas puses savukārt neievērotu arī rietumsabiedrotie..

Bet Čerčils savu gribu nespēja īstenot: 8 dienas vēlāk Vinstonam bija jāatstāj Potsdama, un viņa vietā uz 4 gadiem nāk Etlijs, jo britu tautas vairākums bija izteicies par valdības maiņu.

Vai būtu jātic Čerčila iebildumiem, ka ja viņš būtu palicis Potsdamā, toreizējie politiķiskie lēmumi, nekad nebūtu pieņemti? Daudzas, jo daudzas aizkulises, kas vēl nav atklātībā zināmas, vedina uz domām, ka „Vecajam" tomēr būs patiesība, Lai atceramies tikai Čerčila sensācionālo savas dzimšanas dienas ievadrunu Vudfordā, kuŗā tas paziņoja, ka sarunājis ar Montgomeriju, ka gadījumā, ja krievi tieksies vēl dziļāk Eiropā, ar uzvarētās vācu armijas ieročiem būs jāapbruņo güstā saņemtie vācu kaŗavīri vaņķu padzīšanai. Vēlāk Vinstons gan šīs ziņas patiesību dementēja, bet amerikāņu žurnālisti starplaikā bija jau paspējuši nointervēt Kolumbijā ieradušos Montgomeriju, kas apstiprināja, ka tā laika britu premjērs tādu norādījumu patiesi viņam devis. Vecais zēns Vinstons ir tomēr vēl ārvienu Kremļa labs pazinējs: viņš ir pārliecināts, ka ar komūnistiem nekāda uzticīga draudzība nekad nesanāks. Tikai „business"... K. Ksa.

DV SPORTA KLUBAM JAUNA VALDE

Notikušā biedru pilnsapulcē, ko vadīja basketbolists A. Spricenieks, ievēlēja valdi šādā sastāvā:

Pr-dis R. Kadiķis, pr-ža paligs R. Silders, sekretārs V. Sulims, kasieris — A. Grinbergs, biedrzinis — V. Petrovs, mantzinis — V. Knostenbergs, sarīkojumu vad. — J. Briedis.

Biedru pilnsapulce vienbalsīgi pieņēma lēmumu, ka maināms līdzšinējais nosaukums „sporta kopa" un turpmāk lietojams apzīmējums DV Sporta klubs. DV sporta kluba adrese līdzšinējā — 9 Bowden St., Toronto, Ont., tel. — GL 6129. Kluba valde aicina biedrus paziņot savas mainītās adreses un telefona numurus, jo pēc biedrzina konstatējuma ir, ka viena daļa biedru mainījuši savas vecās adreses, bet nav paziņojuši jaunās

DV Sporta kluba valde

EGLĪTES VAKARS

DV Sporta klubs rīko sestdien, 8. janvārī DV namā, 123 Huron St., bieriem un viņu piederīgiem eglītes vakaru, ar biedru bērnu apdāvināšanu un biedru pašapdāvināšanos.

Sarīkojuma programma šāda — plkst. 18 biedru bērnu eglīte ar Ziemassvētku vecīša apciemojumu un bērnu apdāvināšanu. Pl. 19 sporta kluba biedru eglīte ar pašapdāvināšanos. Katrs sporta kluba biedrs lūgts ierasties neiztrūkstoši, ņemot līdzi pa mazai dāvaniņai pašapdāvināšanai, kuŗas nododamas pie ieejas.

Būs gādāts par svētku galdu, atspirdzinošiem dzērieniem un deju mūziku. **DV Sporta kluba valde**

PĀRMAIŅAS SVĒTDIENAS LIGĀ

Līgas sasauktā ārkārtējā apspriedē, kuŗa notika 29. decembrī, tika nolemts, ka no līgas turpmāk izslēdz St. Vlads vienību, kuŗa līdz šim nav uzvarējusi nevienu spēli. Turpmāk atlikušās spēles tiks spēlētas tikai vienā zālē — UNF uz College St.

Sākot ar 2. janvāri visas līgas spēles sāksies precīzi plkst. 13. Vienība, kuŗa nebūs laikā pie starta bez spēles saņems zaudējumu.

Turpmākās spēles: 9. janvārī, pl. 13.45 (vienīgā reize, kad sākums vēlāks) — DV — Mustangs. Plkst. 14.45 — Lietuvieši — Trotters.

16. janv. plkst. 13 Mustangs — Hustlers; plkst. 14 Lietuvieši — Trotters; plkst. 15 Tridents — Andy's. DV brīvi.

DV abas spēles ir vienas no svarīgākām. Ar šīm spēlēm noskaidrosies, vai DV arī šogad cīnīsies

SPORTS

finālistu grupā un gūs tiesības spēlēt nākošā sezonā līgas A grupā. Pašlaik DV ir vienāds punktu skaits ar Mustangiem un Hustleriem.

Cerēsim, ka DV puiši rādīs savu labāko un neliks mums vilties. Būsim arī kuplā skaitā viņu atbalstītāju vidū un novēlēsim turpmāk labus panākumus Jaunajā gadā.

PA IEVĒROJAMĀKO NOTIKUMU PEDĀM KANADĀ 1954. G.

Pagājušā gada janvārī kanadiešu presē blakus igaunu šķēpraiža Hansa Moka vārdam bija arī mūsu Eduards Purgalis: domājot par priekšstāvošām britu imperijas spēlēm, Kanadas vieglatlētikas lietpratēji minēja abus baltiešu atlētus Kanadas izlasei... Vidusontario galdā tenisa meistarsacīkstēs sieviešu dubultspēlēs uzvarēja Ženija Kāpostiņa un Velta Ādmine... Alfrēds Kārkliņš svaru celšanā olimpiskā trīscīņā sasniedza 342.25 kg. Toronto un apkārtnes galda tenisa (kanadiešu) meistarsacīkstēs sieviešu vienspēlēs uzvarēja Velta Ādmine, senioru klasē J. Kuga, bet junioros Puķītis palika 2. v.... Par LSAK valdes priekšsēdi ievēlēja Robertu Plūmi, bet valdē E. Skujiņu, A. Jurgenu, B. Skujiņu, R. Miķelsonu, V. Galviņu un I. Kāpostiņu... Montreālas latviešu sporta kluba volejbolisti izcīnīja Montreālas un Kvēbekas apg. meistarnosaukumu volejbolā, finālā pārspējot Montreālas Poloniju — 12:15, 15:3, 15:1 un 15:8... Edmontonas volejbola meistarsacīkstēs, kuŗās piedalījās 11 vienības, uzvarēja latviešu sešnieks... 18. aprilī uz pavadītiem 50 mūža gadiem atskatījās Elfrīda Karlsone-Kukaine, ievērojama latviešu sportiste... Kanadas latviešu galda tenisa meistars A klasē kluva Modris Žulps, sieviešu sacensībās Kāpostiņa, dubulspēlēs Eichvalds — Eglīte, jauktās dubsp. Kāpostiņa — Žulps. Vīriešu B. kl. uzvarēja Eichvalds... Toronto nodibinās vieglatlētu kopa Tālava — Arv. Zaķa vadībā... Toronto pilsētas senioru līgā gaitas sāk Arnolda Grīnberga vadītais latviešu futbola vienpadsmits... Kanadas latviešu meistartitulu vīriešu volejbolā izcīna Montreālas LSK, atstājot 2. vietā Toronto YMCU, bet 3. TLSK... Basketbola meistarsacīkstēs uzvar Toronto DV, pārspējot MLSK... Sieviešu volejbola meistarsacīkstēs pārākās TLSK meičas, 2. v. MLSK... Baltiešu sporta svētkos Toronto, latviešu basketbolisti güst vērtīgu panākumu, pārspējot lietuviešu un igauņu piecniekus. Ievērojamu panākumu güst arī mūsu šachists A. Līdacis, pieveicot lietuviešu meistaru P. Vaitoni, kas bija Kanadas izlasē šacha PM Amsterdamā... Kanū airēšanā kanadiešu sacīkstēs labus panākumus güst Adis Bradovskis... Kanadas jaunatnes meistarsacīkstēs Vindzorā startē montreālietis V. Kalniņš, iegūstot 2. vietu lodes grūšanā... Ansis Bergvalds met disku 44.08 m tālu, kas ir 1954. gada labākais latviešu sasniegums trimdā... Hamiltonas Spartas basketbolisti cīnās pilsētas meistarības finālā, tur zaudējot... Valdis Teteris Kanadas latv. vieglatlētikas meistarsacīkstēs sasniedza jaunu Kanadas latviešu labāko sasniegumu 1500 m skrējienā — 4:18.7 min.... Gunārs Šperliņš spēlē Ziemeļontario — Kvēbekas apg. finālā vīriešu vienspēles tenisā... Toronto notiek 1. Ziemeļamerikas meistarsac. vieglatlētikā, tenisā un galda tenisā. Vieglatlētikas „valstu sacīkste" starp mūsu ASV un Kanadas atlētiem beidzās 96.5:71.5 amerikāņu labā vīriešu sacensībās, bet sieviešu disciplīnās pārākās ir kanadietes ar 53:41... Niagārā nodibinās sporta kopa — Dzintars J. Liģera vadībā... Basketbolisti atklāj sezonu ar turnīru Hamiltonā, uzvar Torohto DV... Toronto DV izcīna 2. Kanadas latv. meistarnosaukumu futbolā... Mūsu galda tenisisti güst labus panākumus Centrālkanadas galda tenisa meistarsacīkstēs Niagārā... Ārkārtējā sporta kongresā izvēl jaunu LSAK valdi. Par valdes priekšsēdi ievēl Vili Rozenbergu, bet valdē Skujiņu, Ādmini, Zaķi, Teteri, Grīnbergu un Zāmueli... Hamiltonā notiek 1. Ziemeļamerikas latviešu meistarsac. basketbolā, piedaloties ASV vidējo valstu un Austrumu piekrastes un Kanadas latviešu izlasēm. Uzvar ASV vidējās valstis... Tad pat notiekošajā abu valstu meistarvienību sacensībā pārākā ir Kanadas latv. meistarvienība Toronto DV, pārspējot Mineapoles — Startu...

*

1954. gads latviešu sporta dzīvē bija bagāts lieliem notikumiem, kuŗu degpunktā — 1. Ziemeļamerikas latviešu meistarsacīkstes vieglatlētikā, tenisā, galda tenisā un basketbolā. Šķiet, dažas no šīm sacensībām Toronto atkārtojumu piedzīvos šajā gadā, jo vēlēšanos atkal mērot tālo ceļu uz Toronto pēc pag. gada sacensībām izteica mūsu ASV vieglatlēti. Tas nebija nemaz tik sen, ka Toronto uzskatījām par spēcīgāko latviešu vieglatlētikas „cietoksni" visā brīvajā pasaulē. Taču to teicami „ieņēma" mūsu ASV vieglatlēti pagāj. vasarā, uzvarot kanadiešus „valstu sacīkstē." Sarīkojuma atkārtojums prasa revanšu! Ja gribam ko darīt, jāsāk tūlīt. Diezgan pārliecinoš bija mūsu galda tenisistu pārsvars, bet arī amerikāņiem aug jauni spēlētāji, kas nākošām meistarsacīkstēm un valstu sacensībai var dot gluži negaidītu iznākumu. Tenisā un basketbolā, šķiet, amerikāņu progresu nepanāksim.

Lai uzlabotu sasniegumus, šis gads no mums prasīs daudz darba un pūļu. Visu varēsim nevainojami paveikt tikai teicamā sadarbībā, kuŗā nebūs savrupēja ceļa gājēji. Lai labākās sekmes!

CENTRĀLONTARIO MEISTARSACĪKSTES GALDA TENISĀ

Centrālontario (kanadiešu) meistarsacīkstes galda tenisā notiks š. g. 15. un 16. janvārī, Toronto Table Tennis Centre telpās (898 St. Clair Ave, West.

Šajās sacensībās var piedalīties visi galda tenisisti, kas dzīvo 75 jūdžu radijā no Toronto. Iepriekšēja pieteikšanās līdz 13. janvārim pie G. Freeman, 18 Sherwood Ave, Toronto.

Paredzētas sieviešu un vīriešu vienspēles un visas pāru spēles.

Apvienoto Nāciju gaisa spēku apmācībās Kanadā ir pašlaik arī kādā turku vienība. Turki ļoti bieži spēlē arī volejbolu un līdz šim Kanadā nebija zaudējuši nevienu spēli. Jāpiezīmē, ka viņiem līdz šim nebija bijusi izdevība tikties ar Kanadas virslīgas vienībām, kuŗā dominē baltieši. 25. decembra laikraksti vēstīja par turku uzvarām un ziņoja, ka viņu vienība vakarā spēlēs ar Kanadas meistaru Centrālās YMCAs igauņiem. Tomēr izrādījās, ka viesi ir pārāk vāji pretinieki Kanadas virslīgai, un igauņi bez pūlēm uzvarēja ar 15:5 un 15:1. Turku spēle ir techniski pavāja, trūkst arī labas gremdes, Šķiet, arī visas latviešu vienības Toronto tos pieveiktu bez lielām pūlēm. Turku pārstāvis informēja, ka volejbols Turcijā ir ļoti iecienīts.